

4 K-16/12-101.

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Županijski sud u Osijeku, u vijeću sastavljenom od suca Darka Krušlina kao predsjednika vijeća, te sudaca toga suda Ružice Šamota i Ante Kvesića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Željke Avdić, u kaznenom predmetu protiv opt. ČEDE JOVIĆA, zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZ RH u svezi s člankom 28. OKZ RH, povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku, broj K-DO-52/08., od 31. ožujka 2009. godine, te na glavnoj raspravi od 14. ožujka 2011. godine djelomično izmijenjenoj i činjenično usklađenoj, nakon održane i zaključene glavne i javne rasprave u nazočnosti Zamjenika Županijskog državnog odvjetnika u Osijeku Dragana Poljaka, optuženog Čede Jovića i izabranog mu branitelja u osobi odvjetnika Tomislava Filakovića iz Osijeka, dana 01. lipnja 2012. godine,

presudio je

OPTUŽENI ČEDO JOVIĆ, MBG 1902963710442, sin Vojina i majke Ljubice Jović r. Vidaković, prebiva u Beogradu, Ulica Omorika br. 6, Općina Beograd-Čukarica, rođen 19. veljače 1963. godine u Vukovaru, po narodnosti Srbin, drž. Republike Srbije, po zanimanju radnik sigurnosti, nezaposlen, oženjen, otac dvoje punoljetne djece, pismen, sa završenom srednjom vojnom školom, vlasnik stana, vojsku služio u bivšoj JNA, vodi se u vojnoj evidenciji Ureda za obranu u Beogradu, neosuđivan, ne vodi se drugi kazneni postupak, **nalazi se u pritvoru Zatvora u Osijeku od 07. srpnja 2008. godine pa nadalje,**

kriv je

što je:

u razdoblju od neutvrđenog dana koncem prosinca 1993. do neutvrđenog dana u lipnju 1995., u Dalju i njegovoj okolini, tijekom agresije tzv. JNA na Republiku Hrvatsku i oružane pobune dijela lokalnog srpskog stanovništva protiv ustavnopravnog poretka Republike Hrvatske i tijekom okupacije Dalja, nakon što su navedene postrojbe protjerale većinu nesrpskog stanovništva iz mjesta, u cilju da ga učine etnički čistima srpskim naseljem, a preostale mještane hrvatske i mađarske nacionalnosti prisiljavali na rad i izvrgavali psihičkom i fizičkom zlostavljanju, u činu kapetana JNA, kao stvarni zapovjednik postrojbe vojne policije u 35. Slavonskoj brigadi tzv. Vojske Republike Srpske Krajine, protivno odredbama članka 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata i odredbama članka

4., 5. i 13. Dopunskog protokola ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava ne međunarodnih oružanih sukoba (Protokol II), svjestan svoje odgovornosti za primjenu međunarodnih humanitarnih propisa, nakon što je saznao da su njemu podređeni zapovjednik voda vojne policije Novak Simić, vojni policajci Miodrag Kikanović i Radovan Krstinić te drugi nepoznati vojni policajci u više navrata zlostavljali pripadnike tzv. radnog voda nesrpske nacionalnosti, u okviru svojih ovlasti nije ništa poduzeo da se počinitelji kazne i na taj način onemoguće u daljnjem protupravnom postupanju, pristajući time da njemu podređeni nastave s takvim nedopuštenim radnjama, kao i na posljedice istih, pa su tako:

- u razdoblju od neutvrđenog dana koncem prosinca 1993. do 31. prosinca 1994., u prostorijama vojne policije u tzv. Šajberovoj kući, u Dalju, Novak Simić i nepoznati vojni policajci, po dogovoru i zajednički, u više navrata nogama obuvenim u vojničke čizme snažno udarali u tijelo Ivana Horvata, pri čemu je ovaj zadobio pored više drugih ozljeda, još i prijelome II do VI rebra - desno i III do VIII rebra - lijevo, te prijelom palca lijeve šake s trajnom deformacijom,
- dana 3. svibnja 1995., nakon što je u prostorije vojne policije, u tzv. Šajberovoj kući, u Dalju, priveden Antun Kundić, jer je napustio prisilne radove, Novak Simić, Miodrag Kikanović i Radovan Krstinić, po dogovoru i zajednički, Novak Simić ga ispitivao o razlozima napuštanja radova i pri tome ga snažno udarao šakama i policijskom palicom po čitavom tijelu, a Miodrag Kikanović otvorenim dlanom po licu, pri čemu je Antun Kundić od udaraca nekoliko puta pao na pod, a potom ga Novak Simić, Miodrag Kikanović i Radovan Krstinić naizmjenice otvorenim dlanovima snažno udarali po ušima, dok Antunu Kundiću iz ušiju nije potekla krv, pri čemu je ovaj zadobio serijske prijelome IV do X rebra - lijevo i desno, nagnječenje oba plućna krila, krvarenje ispod meke moždane opne, nagnječenje lica, grudnog koša, obje natkoljenice, desne potkoljenice i desnog kuka, od kojih višestrukih ozljeda je Antun Kundić preminuo,
- u razdoblju od 5. do 8. svibnja 1995., u prostorijama vojne policije, u tzv. Šajberovoj kući, u Dalju, u više navrata, Novak Simić, Miodrag Kikanović, Radovan Krstinić i drugi nepoznati vojni policajci, po dogovoru i zajednički, Ivana Bodzu udarali snažno rukama i nogama po čitavom tijelu, uslijed čega je ovaj više puta padao na pod i gubio svijest te nekontrolirano vršio nuždu,
- neutvrđenog dana u svibnju 1995., u dvorištu zgrade vojne policije, u tzv. Šajberovoj kući, u Dalju, nakon što je ovdje na rad bio upućen Karol Kremenerski, Novak Simić, Miodrag Kikanović i drugi nepoznati vojni policajci, po dogovoru i zajednički, Karola Kremenerskog snažno udarali rukama i nogama po čitavom tijelu, pri čemu je ovaj zadobio točno neutvrđene ozljede prsnog koša, noge i želudca, zbog kojih ozljeda dulje vrijeme nije bio radno sposoban,
- neutvrđenog dana u svibnju 1995., na predjelu zv. "Mišino brdo", nedaleko Dalja, Radovan Krstinić, u srdžbi zbog toga što su oružane snage Republike Hrvatske oslobodile zapadni dio Slavonije, Josipa Ledenčana snažno udario metalnom šipkom po leđima i nogama, uslijed čega je ovaj osjećao posljedice oko mjesec dana,
- neutvrđenog dana u lipnju 1995., u prostorijama vojne policije, u tzv. Šajberovoj kući, u Dalju, nakon što je ovdje bez ikakva opravdana razloga priveo civila Emerika Huđika, Miodraga Kikanovića ovog snažno udarao po potkoljenicama, nogama obuvenim u vojničke čizme, te policijskom palicom po leđima, u predjelu bubrega,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, iako je to bio dužan, propustio spriječiti da se nečovječno postupa prema civilnom stanovništvu, da mu se nanose ozljede tjelesnog integriteta i da se ubija,

čime je počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po članku 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (OKZ RH) u svezi članka 28. OKZ RH,

pa ga sud temeljem čl. 120. st. 1. OKZ RH

o s u đ u j e

NA KAZNU ZATVORA u trajanju od 5 (pet) godina.

Temeljem čl. 45. OKZ RH opt. Čedi Joviću se **vrijeme provedeno u pritvoru u razdoblju od 07. srpnja 2008. godine pa nadalje uračunava u izrečenu kaznu zatvora.**

Temeljem 122. st. 4. ZKP-a optuženi se u cijelosti oslobađa obveze snošenja troškova kaznenog postupka.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku svojom optužnicom broj K-DO-52/08., od 04. studenog 2008. godine izmijenjene dana 31. ožujka 2009. godine, te djelomično izmijenjenoj i činjenično usklađenoj na glavnoj raspravi od 14. ožujka 2011. godine optužilo je Čedu Jovića da je počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po članku 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (OKZ RH) u svezi članka 28. OKZ RH.

Očitujući se o optužbi opt. Čedo Jović ne smatra se krivim te u svojoj obrani koju je iznosio na kraju dokaznog postupka između ostaloga navodi da je po završetku škole raspoređen u gardijsku brigadu JNA sa sjedištem u Beogradu sve do 1990. godine, a nakon toga u kabinet Saveznog sekretara za narodnu obranu u Vladi SFRJ kao organ sigurnosti vojne službe gdje se zadržao do 29. svibnja 1992. godine. Od 01. lipnja 1992.g. raspoređen je u zonski štab TO Vukovar kao referent sigurnosti gdje se zadržao do 01. juna 1993. godine, a nakon toga ponovno u Beograd na mjesto referenta sigurnosti pri Ministarstvu obrane SRJ gdje je bio do 16. studenog 1993. godine kada je raspoređen u 40. kadrovski centar vojske Jugoslavije koji ga je uputio u 11. korpus vojske tzv. „Republike Srpske Krajine“ koji ga raspoređuje u 35. Slavonsku brigadu u Dalju na dužnost pomoćnika komandanta brigade za bezbednost na kojem mjestu se zadržao do 06. rujna 1995.g. kada se ponovno vraća u Beograd u Odjel bezbednosti Ministarstva obrane gdje se zadržao sve do 2000. godine kada je

razvojačen. U Dalj je došao u činu poručnika , a 1994.godine je unaprjeđen u čin kapetana u kojem je činu demobiliziran. Ističe da kada je došao u Dalj 1993. godine je došao na mjesto pomoćnika komandanta brigade za bezbednost, a netko je to zvao i načelnik bezbednosti i imao je slijedeći zadatak i to kontraobavještajni rad, pomoć komandantu u procjenjivanju

snaga neprijatelja i tome slično i stručno – specijalističko rukovođenje vojnom policijom. Napominjem da je u Dalju postojalo odjeljenje vojne policije kao stručno-specijalističko rukovođenje vojnom policijom imao je zadatak da komandira odjeljenja vojne policije u Dalju upozna sa novim dokumentima koji stižu npr. potraga po službenoj dužnosti za nekim licem te da vodi brigu o punktovima koje je odjeljenje držao i koje je određivao komandant. On je naime vodio brigu na tim punktovima samo u pogledu šverca cigareta, oružja i bijelog roblja. Nije bio zapovjednik Vojne policije u Dalju, već pomoćnik komandanta brigade za bezbednost. Nikakva zapovjedna funkcija u odnosu na vojnu policiju nije mu bila povjerena, a jedina veza s vojnom policijom bila je da je pružao pomoć u stručnom smislu. U Ul. Jelke Popović broj 40 ili 60 nalazila se tzv. „Šrajberova kuća“ u kojoj se nalazila komanda 35. Slavonske brigade, a i odjeljenje vojne policije. Kada je došao u Dalj zapovjednik vojne policije bio je vodnik prve klase Savić kojemu je nadimak bio „Zemo“ koji je u vojnoj policiji bio do 1994. godine, a nakon toga je odlukom komandanta brigade postavljen Simić Novak i u toj vojnoj policiji su radili Miodrag Kikanović i Radovan Krstinić. Od aktivnih vojnih lica u sastavu Odjeljenja vojne policije u Dalju došli su Radovanović Zoran, stariji vodnik, te Mihajlović Nenad, potporučnik, i nije mu poznato kada su isti došli, ali nisu bili u Odjeljenju vojne policije u vrijeme događaja u kojem je nastradao Antun Kundić. Oni su došli u Odjel vojne policije zato što su školovani vojnici i zbog toga da se više ne događaju takve stvari za koje je naveo da su se događale. Komandant 35. Slavonske brigade bio je Pralica Stojan, potpukovnik, a 1995. godine na njegovo mjesto je došao Nikola Petrović iz garnizona Leskovac. Odjeljenje vojne policije koje je tada bilo smješteno u toj „Šrajberovoj kući“ brojalo je negdje između 10 do 13 ljudi, no to nisu bili redovni vojnici nego su to bili ljudi koji su radili za plaću po ugovoru i oni su obavljali poslove vojnog policajca. U tom odjeljenju osim redovnog sastava bio je i rezervni sastav tako da je to brojalo negdje do 27 ljudi, ali taj rezervni sastav nije bio stalan. Rezervni sastav se pozvao samo onda kada je to bilo potrebno i dok je tamo bio rezervni je sastav dva puta pozvan u sastav te vojne policije i to kada je bio „Bljesak“ i „Oluja“. U svibnju 1995. godine, a poslije „Bljeska“ od strane vojnih policajaca rečeno mu je, a od koga konkretno se ne sjeća, da su napravili neku „pizdariju“, odnosno da su pretukli nekog čovjeka koji ih je vrijeđao na način da im je rekao da će oni proći kao što su prošli i ljudi iz zapadne Slavonije poslije „Bljeska“. To mu je mogao reći Miodrag Kikanović, Novak Simić, Radovan Krstinić a misli i Zoran Vučićević, no nije siguran da li su mu baš sva četvorica njih rekla ili je netko pojedinačno od njih rekao. Kada je ih je pitao kakvu su to „pizdariju“ napravili rekli su da su tog čovjeka tukli, šutirali nogama i da je čovjek nakon toga umro. Po njegovom mišljenju Novak Simić je bio stabilna ličnost, ali je znao u određenim momentima otići iz krajnosti u krajnost, dok je Miodrag Kikanović bio sklon ispadima, „buntovnik i bez razloga i protiv svega i svačega“, Radovan Krstinić mu je djelovao smireno i povučeno. Nisu mu rekli ime i prezime toga čovjeka već je par sati nakon toga k njemu došao mladić, inače veterinar, koji mu je rekao da je u vezi sa kćerkom tog pokojnika kojeg su oni istukli i pitao ga je što je s njim, pa je tom čovjeku to i rekao da je taj čovjek preminuo, a radi se o Antunu Kundiću. Rekao mu je još da mora pričekati da dođu istražni organi da ustanove vrijeme smrti i način smrti. Koliko se sjeća taj događaj se obrađivao u Odjeljenju bezbednosti korpusa i misli da je sastavljena kaznena prijava, a da li je podnesena nije mu poznato. Osobe koje su počinile to djelo u odnosu na Antuna Kundića i dalje su se nalazile u Odjeljenju vojne policije i nisu suspendirane. U odnosu na te osobe posao je trebao odraditi komandant brigade.

Tvrđi da ni u jednom trenutku nije bio zapovjednik vojne policije tzv. „RSK“, a za smrt Antuna Kundića saznao je tek kada mu je od gore spomenutih vojnih policajaca rečeno da su napravili „pizdariju“. Nakon saznanja za tu „pizdariju“ odmah je obavijestio komandanta brigade, pukovnika Stojana Pralicu, a po liniji službe bezbednosti, načelnika

Službe bezbednosti pukovnika Dušana Grahovca koji je bio pri korpusu, a koji je bio stacioniran u Vukovaru. Njemu su došli reći da su napravili tu „pizdariju“ zato što je tada bio u kancelariji na svom radnom mjestu, a komandant brigade Pralica je bio na terenu, a nisu imali uspostavljen sistem dežurnog oficira kome bi se takva stvar prijavila. Njemu su za navedeni događaj rekli negdje između 11 i 16 sati al se sjeća da je ekipa za očevid i ljekar iz Vukovarske bolnice došla negdje između 17 i 18 sati toga dana, a uvidaj je vršen sve do u noć jer zna da su koristili i lampe za osvjetljenje. Po njegovoj dojavi iz Vukovara je došao vojni policajac Velimir Maljković koji je vršio kriminalističku obradu u vezi smrti Antuna Kundića, ali nije siguran da li mu je ime Velimir. Nije bio u situaciji da spriječi taj događaj jer nije bio ni upoznat na kojem se zadatku nalaze navedena lica koja su učinila navedeno ubojstvo. Nije im bio niti zapovjednik, niti odgovoran za njihov rad.

35. brigada o kojoj je ovdje riječ sastojala se od četiri bataljuna jedan je bio stacioniran u Sarvašu, drugi u Bijelom Brdu, treći u Dalju, a četvrti u Erdutu. Ta brigada je u to vrijeme mogla imati negdje oko 2.000 ljudi. Kada je došlo do mobilizacije odjeljenje vojne policije od 10 do 13 ljudi prešlo je u vod koji je imao do 27 ljudi i ne zna da li je u toj situaciji Novak Simić prešao u komandira voda ili je ostao i dalje komandir odjeljenja. Komandiru odjeljenja ili komandiru voda vojne policije nadređen je bio komandant brigade, a u to vrijeme je to bio potpukovnik Stojan Pralica.

Navedena „Šrajberova kuća“ je ustvari kuća koja ima kat i prizemlje, ali se pritvor nalazio u posebnoj zgradi u okviru istog dvorišta. Njegova kancelarija nalazila se na katu i u vrijeme događaja prozor njegove kancelarije bio je okrenut ne prema dvorištu već prema Ulici Jelke Popović. Komandir vojne policije imao je svoju kancelariju u istoj zgradi gdje je imao i on i to misli da mu je kancelarija bila u prizemlju te zgrade, a vojni policajci su se nalazili u prijavnici po rasporedu rada, a prijavnica je bila na ulasku u to zajedničko dvorište. Sa Novakom Simićem i svim ostalim ljudima koji su radili u vojnoj policiji, pa i u cijeloj brigadi bio je u korektnim odnosima. Njegova pomoć vojnoj policiji bila je u tome što im je donosio uputstva o radu vojne policije iz Beograda, a on nije bio školovan da im može takva uputstva sam davat jer je on bio školovan vezista bezbednjak.

I prije kritičnog događaja događale su se tzv. „pizdarije“, ali ne takve da bi posljedica bila smrt nego se dešavalo da se ljudi napiju pa su maltretirali pripadnike „radnog voda“, a u „radni vod“ su ulazili ljudi nesrpske nacionalnosti. Zna da je jedan čovjek koji je maltretiran, Ivan Bodza, pa se sjeća slučaja jedne žene čije ime ne zna, iz Dalj planine ali zna da je dobio obavijest da je silovana od pripadnika 35. brigade. Kod takvih teških djela se aktivirao pa je otišao kod te žene koja mu je ispričala što joj se desilo i opisala mu čovjeka koji ju je silovao pred očima četverogodišnje kćerke, ali nije htjela ići s njim na pregled u Vukovarsku bolnicu. Opis tog čovjeka mu je odgovarao opisu jedne osobe koju je već obrađivao zbog sumnje na kazneno djelo krađe, pa je onda obavio razgovor s tim čovjekom koji mu je priznao da je silovao naprijed navedenu ženu, a njegovog imena i prezimena se ne sjeća. Postupio je tada u skladu sa propisima, obradio kompletno slučaj, podnio kaznenu prijavu i prosljedio to načelniku bezbednosti u korpusu. Nije imao ovlaštenja da sam uz kaznenu prijavu to lice privede već je to radio nadležni organ u korpusu. Za manje slučajeve koji se odnose na narušavanje javnog reda i mira nije bio ovlašten da ih procesuirao već je o tim stvarima samo obavještavao komandanta brigade.

Ime Emerik Huđik mu je poznato ali ništa drugo ne zna o eventualnom događaju koji je vezan uz to ime.

On osim ovlasti koje je imao kao pomoćnik za bezbednost nije imao nikakvih drugih, osobito zapovjednik ovlasti, prema drugim jedinicama brigade. „Radna jedinica“ potpadala je pod zapovjedništvo bataljuna za pozadinu, a zapovjednik za pozadinu bio je kapetan prve klase Miodrag Petrović. U 35. Slavonskoj brigadi imali su svakodnevno brifinge, zapovjednik brigade, pomoćnik za pozadinu, načelnik štaba, načelnik personalnog organa i on kao pomoćnik komandanta, a jednom tjedno su imali taj prošireni gdje su bili nazočni zapovjednici samostalnih četa i vodova i komandanti bataljuna. Po uočenim nedostacima, nedisciplini, maltretiranju pripadnika „radnog voda“, po uočavanju je u tom jutarnjem referisanju izvješćivao i zapovjednika brigade, a na tom proširenom sastavu kompletan kolegiji. Što se tiče kontraobavještajnog rada o tome je obavješćivao pukovnika Grahovca. Do tih saznanja o naprijed spomenutim problemima o kojima je izvješćivao na brifinzima nije dolazio osobnim opažanjem nego operativnim radom na terenu. Vojna policija u Dalju u mirno vrijeme imala je status samostalnog odeljenja vojne policije, a u ratnom stanju samostalnog voda vojne policije. Drugih postrojbi vojne policije nije bilo, a jedina veća postrojba u kojoj su bili u sastavu taj vod, odnosno odjeljenje vojne policije bio je 11. bataljun vojne policije 11. korpusa. Po njegovim saznanjima su Kikanović, Krstinić i Simić u svezi smrti Antuna Kundića bili u policiji u Dalju, a pored njih su bili pozvani i Ristić i Petrović, a koja saznanja je imao od komandanta brigade Stojana i od Stevana Ristića koji mu je rekao da su bili u policiji na obavijesnom razgovoru. Za Antuna Kundića saznao je iza 16 sati toga dana kada se događaj odigrao po povratku u kancelariju, a za vrijeme dok je sačinjavao bilješke o informativnim razgovorima koje je vodio sa osobama koje su s područja Slavonije došle na teritorij Dalja, odmah se spustio u prizemlje i vido da je Antun Kundić bez svijesti ali u teškom stanju te je zvao hitnu pomoć i poduzeo radnje o kojima je naprijed govorio.

Dalje navodi osvrćući se na navode svj. Slavka Kita u svezi davanja usmenih ovlasti organu bezbjednosti da može izdavati zapovjedi komandiru vojne policije, da on takva odobrenja nije imao, a niti je takva koristio u svoje vrijeme, a niti je čuo da su takve usmene ovlasti postojale. Služba bezbjednosti u određenoj jedinici ne funkcioniraju na principu zapovjedi već isključivo na planu rada koji odobrava organ bezbjednosti iz pretpostavljene komande. Nije imao niti formalnu niti faktičnu zapovjednu moć, a niti je u istima sudjelovao. Rad i aktivnosti voda vojne policije bio je reguliran naredbom komandanta brigade. Po njegovom uputstvu nitko od pripadnika voda vojne policije nije bio nadležan ispitivati pritvorenike na bilo koje okolnosti jer je sve što je bilo potrebno bilo sadržano u naredbe o izricanju mjere vojničkog pritvora od strane nadležnog komandanta koji je mjeru izrekao. Zbog čestih kontakata komandira voda vojne policije s organom bezbjednosti, a koji je isključivo bio samo u cilju stručnog rukovođenja ili dogovora oko izvršenja određenog zadatka često se stjecao dojam od onih koji ne znaju ili nemaju određena vojna znanja da je organ bezbjednosti glavni za vojnu policiju što ističe i svjedok stručnjak u svom iskazu. Od skoro svih saslušanih svjedoka o njegovoj navodnoj dužnosti je jasno da oni to svoje mišljenje su formirali na osnovu kafanskih priča ili pogovora po selu, a nitko od njih nema neka relevantna saznanja u smislu da je vidio ili čuo da je dao bilo koju zapovijed, niti je itko od njih primio bilo kakvu zapovijed od njega. Imao je izgrađen vojnički stav i to sam zahtijevao od svih viših ili nižih po činu od mene u ophođenju prema njemu kako je to propisano strojevim pravilima. Njegova je osnovna zadaća kao organa bezbjednosti bio kontraobavještajni rad što je podrazumijevalo da je primjenom metoda i sredstava organa bezbjednosti po linijama rada otkrivao ono što se javno ne zna, a što nije dopušteno i što ugrožava bezbjednost brigade u cjelini. Tim su mjerama bili obuhvaćeni svi pripadnici brigade. O svim tih saznanjima izvještavao je nadležni organ bezbjednosti u korpusu, a komandanta brigade o nedopuštenim radnjama u brigadi koji je trebao reagirati komandant brigade sa svojim ovlastima u sprečavanju takvih ovlasti. Sve navedene aktivnosti provodile

su se planski, a planove rada je organu bezbjednosti odobravao nadležni organ bezbjednosti iz pretpostavljene komande. Nije sudjelovao u mobilizaciji, a niti ga je na to obvezivala dužnost koju je obavljao. Formiranje brigade i svih njenih jedinica kao i popuna brigade bila je u nadležnosti komandanta brigade, personalnog organa kao i Sekretarijata za narodnu boranu koji su bili u nadležnosti Ministarstva obrane tzv. Republike Srpske Krajine. Po formiranju brigade njegovu je obveza bila izvršiti provjeru bezbjednosnu svih tih kandidata, a o njihovom prijemu je odlučivao komandant, načelnik štaba i personalni organ. Niti jedno lice nikada nije privedeno ili pritvoreno po njegovu nalogu, a informativne razgovore je obavljao sa mnogim pripadnicima brigade u skladu sa svojim ovlaštenjima po raznim osnovama i na raznim mjestima od kancelarije, kafića, rejonu razmještaja jedinica i slično, ali nikada nije narušio ničiji lični integritet. Optužnica ga nadalje tereti da je pokušao prikriti stradavanje Antuna Kundića nakon što je o tome obaviješten od strane vojnih policajaca te da iste nije kaznio pa ih samim time nije spriječio da nastave da protupravno postupaju. U izvođenju dokaza u ovom postupku je utvrđeno da je njegovo postupanje u danoj situaciji bilo u duhu pravila službe organa bezbjednosti te da je sve obavljeno po civilnim vlastima, istražnom sucu, SUP-u Vukovar te vojnim organima krim. službe vojne policije 121. Korpusa o čemu je svjedočio pukovnik Grahovac koji također iznosi da su sve mjere koordinirane preko njega, a nakon njegove obavijesti o vanrednom događaju sa smrtnim posljedicama. Nije imao ovlasti počinitelje pritvarati niti kažnjavati, u njihovom kažnjavanju mogao je jedino djelovati komandant brigade. Njegova je dužnost bila prijaviti počiniocima i predložiti mjere komandantu brigade na jačanju bezbjednosti brigade, a on je upravo tako postupio. Također ga se tereti da je nepoduzimanjem mjera iz svoje nadležnosti propustio kazniti sebi podčinjene vojne policajce zbog protupravnog postupanja prema civilnim osobama Hrvatske i Mađarske nacionalnosti ali se ne predočava niti jedan materijalni dokaz iz kojih proizlaze moje ovlasti da mogu bilo koga kažnjavati. Odgovorno tvrdi da tih ovlasti nije imao što u svojim svjedočenjima iznose i stručni svjedok Slavko Kit i njegov pretpostavljeni pukovnik Grahovac. O svim kršenjima ovlasti vojnih policajaca kao i drugih lica u okviru brigade redovito izvješćivao komandanta brigade Pralica Stojana kao i nadređeni organ bezbjednosti u 11. Korpusu pukovnika Grahovca, drugih ovlasti nije imao.

Dalje ističe da u svakom ratu postoje pravila i propisi kojima su regulirana ovlaštenja svih od vojnika do najviših oficira tzv. „pravila ratovanja“, strogo se pridržavao svojih ovlaštenja i zato je slobodno putovao i dolazio obilaziti svoje roditelje jer zna da nije prekršio niti jedno svoje ovlaštenje, a nije narušio ničiji lični integritet, a i danas može čiste savjesti pogledati svakog čovjeka u oči i lice.

Navodi da je iznoseći svoju obranu pred istražnim sucem napravio jednu grešku odnosno gdje je pogrešno iskazao glede vremena kada je unaprjeđen u čin kapetana. Naime u čin kapetana je unaprijeđen 1995.g. Isto tako je pogrešno naveo u istrazi da u brigadi nije postojao vod vojne policije. Naime, u brigadi je postojao formalno vod vojne policije, ali je samo jedno odjeljenje bilo aktivno, ostala dva odjeljenja vojne policije su bila u mirovanju i popunjavala su se mobilizacijom.

Zapovjedi u brigadi izdavao je komandant brigade i te zapovjedi bile su u pisanom obliku. Postojala je mogućnost izdavanja i usmenih zapovjedi u hitnim slučajevima ali je odmah takvu usmenu zapovijed morala pratiti kasnije izgrađena pisana zapovijed. Nadležnost nad vojničkim pritvorom u sklopu te Šajberove kuće imao je komandant brigade i njegovom naredbom je i formiran takav vojnički pritvor. U taj vojnički pritvor su bili smješteni

pripadnici vojske kojima je bila izrečena disciplinska mjera vojničkog pritvora. Vojnički pritvor izricali su komandiri voda, čete, komandant bataljona, a i komandiri pozadinskih službi i komandant brigade. Vojna policija nije bila ovlaštena postupati prema civilima.

Zapovjednik brigade Pralica povučen je iz brigade u 40. Zapovjedni kadrovski centar vojske Jugoslavije negdje u 6. mjesecu 1995.g. jedno kratko vrijeme ga je zamjenjivao zamjenik, major Rudan, a u 7. mjesecu je iz Leskovca došao ranije spomenuti Petrović Nikola, pukovnik.

Izvode zapovjedi koje su se odnosile na pojedinu brigadu dobivali su zapovjednici tih bataljuna, samostalnih četa i na temelju tih pismenih izvoda naredbi su radili svoje pismene zapovjedi, a u pogledu usmenih naredbi se postupalo na isti način kako je to prethodno opisao za zapovjednika brigade.

Njegov zadatak organa bezbjednosti bio je u odnosu prema vojnoj policiji takav da u smislu rukovođenja u stručnom smislu je bio takav da kada je policija dobila određenu naredbu i kada nije znala npr. na koji će način postupiti, bi sa svoje pozicije ukazao na način kako taj zadatak najuspješnije obaviti. To stručno rukovođenje se obavlja u usmenom obliku, a ne u pismenom obliku. Uloga organa bezbjednosti u brigadi u smislu stručnog rukovođenja je ustvari jedna savjetodavna uloga.

U odnosu prema komandantu brigade kod nastajanja zapovjedi njegova uloga bila je u predlaganju načina izdavanja određene naredbe, a koji prijedlog naredbe komandant može prihvatiti, a može i ne prihvatiti. Te svoje prijedloge naredbe komandantu iznosio je u usmenom obliku, komandant brigade koji je to upisivao, ali je on zato pismeno izvješćivao svoj organ bezbjednosti.

Navodi da je kao organ u bezbjednosti u brigadi bio u obvezi s vojnim obveznicima koji su putovali u inozemstvo obavljati razgovore što su tamo vidjeli ili čuli, a kako bi znao pravovremeno procijeniti bezbjednosnu situaciju. U tom je svojstvu obavio razgovor s Ivanom Bodza, te je vodio računa o profesionalnosti i istoga nije zlostavljao. Isto je tako obavio razgovor i sa Željkom Čokaš koji je uhvaćen u pokušaju bijega u Kopačkom ritu, te se i prema njemu ponašao profesionalno i u okviru svojih dužnosti i ovlaštenja.

Što se tiče saznanja za činjenicu smrti Antuna Kundića naglašava da mu je to prijavljeno samo zato što se jedini od oficira zatekao u komandi brigade u popodnevnom satima. Da je za taj događaj saznao slijedećeg dana samo bi o istom sačinio izvješće i time bi njegova obveza bila izvršena. Moli sud da mu se ne imputira da je smrt čovjeka nazvao pizdarijom jer on je samo vjerno prenio ono što su mu Simić ili netko od druge dvojice tako prenijeli, jer on kao častan čovjek ničije stradanje, a kamoli smrt ne bi mogao nazvati pizdarijom.

Tijekom dokaznog postupka kao svjedoci su saslušani Dušan Grahovac, Dušan Lončar, Slavko Teofilović, Rozalija Kundić, Ivan Bodza, Josip Ledenčan, Emerik Huđik, Jožef Kremerenski, Savo Klajić, Goran Savić, Stojan Alapović, Slavko Kit, Tomislav Hajduković, Ivan Horvat, Mario Lazar, Mirko Kelava, Miodrag Kikanović, uz suglasnost stranaka pročitani su iskazi svjedoka Željke Čokaša, Gorana Medanića, svj. Saše Grgura, svj.

Vladimira Stojkova, svj. Predraga Bojanića, svj. Gorana Đukića, svj. Dorda Jelića, svj. Momira Jelića, svj. Gordane Skeledžija-Šijakov, svj. Žarka Štekovića, svj. Milovana Petrovića, Radovana Krstinića, vještaka medicinske struke dr. Milanke Mrčele, vještaka dr. Mladena Marcikića, izvršen je uvid u presliku putne isprave na ime optuženog, u naredbu za obdukciju leša, zapisnik sekcije broj 24/95, nalog za pretragu osobe, stana i drugih prostorija, zapisnik o pretrazi stana i drugih prostorija, potvrde o privremenom oduzimanju predmeta, zapisnik o pretrazi prijevoznog sredstva, izvješće o uhićenju i dovođenju, rešenja na ime Kikanović Miodraga, uvjerenje o načinu i okolnosti ranjavanja Kikanović Miodraga, zahtjev za liječenje, obaveštenje radi pribavljanja uverenja o državljanstvu, u uvjerenje o priznatom svojstvu vojnog invalida, u rješenje o odbijanju zahtjeva za priznanje svojstva ratnog vojnog invalida, u izjavu Komandanta 35. Slavonske brigade, potvrdu Komande 35. Slavonske brigade, izvješće o uhićenju i dovođenju, u naredbu broj 1071/1 Komandanta 35. Slavonske brigade od 13. 12. 1993.g., naredbu broj 493/1 od 13.05.1994.g., potvrdu Komande Slavonsko-baranjskog korpusa, upitnik kandidata za unapređenje u čin kapetana sve na ime Čede Jović, u dopis Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije od 08.08. 2008.g., te priloge uz isti, naredba broj 1071/1, zatim naredba br. 493/1, naredba br. 10-334, izvještaj o prijemu-predaji dužnosti, u sl. zabilješku od 28.05. 1995.g., u Pravila službe organa bezbednosti u oružanim snagama SFRJ, u Pravila službe vojne policije oružanih snaga SFRJ, u smrtni list na ime Milovana Petrovića i Radovana Krstinića, u dopis Županijskog državnog odvjetništva Vukovar od 10. siječnja 2011.g., u dopis Općinskog suda B. Manastir od 10. siječnja 2011.g., u dopis Općinskog državnog odvjetništva u Vukovaru od 10. siječnja 2011.g., u dopis Županijskog suda u Vukovaru od 13. siječnja 2011.g., u dopis Državnog arhiva u Osijeku od 14. siječnja 2011.g. u dopis Općinskog državnog odvjetništva u B. Manastiru od 20. siječnja 2011.g., u dopis Višeg suda u Beogradu Odjeljenje za ratne zločine od 19. siječnja 2011.g., te priloge uz isti, izvršen je uvid u spis Krz-42/07, Kir-210/00 u kaznenom predmetu protiv „NN“ i to u dosje za događaj, u obavijest o nesretnom slučaju, u sl. belešku, u dopis Općinskog suda u Vukovaru, zapisnik o uviđaju, u naredbu o obdukciji, zapisnik sekcije broj 24/95, te u sl. beleške, te uvid u spis Krz-42/07, protiv okr. Novaka Simića, Miodraga Kikanovića i Radovana Krstinića zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZ RH, i to u foto dokumentaciju očevida i to kuće i okućnice obitelji Šajber u Dalju kao i pomoćnih objekata uz željezničku postaju Dalj, u poziv Lazar Mariju na vojnu obavezu u „Žutu kuću“, u fotodokumentaciju očevida i to objekata i lokacije u kojima su bile zatočene osobe od 1993. do 1995 godine na kojim fotografijama se vidi i kuća obitelji Šajber na fotografijama D-1 do D-4, u presudu broj Krz-42/07 od 21. travnja 2008. godine kojom su zbog počinjenih kaznenih djela iz čl. 120 st. 1. OKZ RH, Novak Simić, Miodrag Kikanović i Radovan Krstinić proglašeni krivim i osuđeni na zatvorsku kaznu, u presudu VSRH br. I Kž-791/08., od 03. prosinca 2008. godine kojom je prvostupanjska presuda protiv Novaka Simića, Miodraga Kikanovića i Radovana Krstinića preinačena u pogledu zatvorskih kazni.

Analizirajući navode optužbe i uspoređujući iste s navodima iznijete obrane optuženog Čede Jovića s ostalim izvedenim dokazima na glavnoj raspravi nedvojbeno je utvrđeno da je opt. Čedo Jović počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano u čl. 120. st. 1. OKZ RH u svezi s čl. 28. OKZ RH, a na način opisan u izreci ove presude.

Iz obrane opt. Čede Jovića nije sporno da je isti u inkriminiranom razdoblju bio pripadnik 35. Slavonske brigade tzv. „vojske Republike Srpske Krajine“ u činu kapetana i to kao načelnik službe bezbjednosti u istoj, da je zapovjednik voda vojne policije u Dalju bio Novak Simić, te da su između ostalih Miodrag Kikanović i Radovan Krstinić bili pripadnici toga voda vojne policije. Iz obrane optuženog nije sporno da su se prostorije vojne policije

nalazile u tzv. „Šrajberovoj kući“ u Dalju (vidljiva u foto dokumentaciji očevida kuće obitelji Šrajber u Dalju koji je sastavni dio priklopljenog spisa Županijskog suda u Osijeku broj Krz-42/07 u koji je sud izvršio uvid), da je znao da su pripadnici vojne policije pretukli Antuna Kundića te da je uslijed premlaćivanja isti i preminuo, te da je znao da je kroz inkriminirano razdoblje i prije slučaja premlaćivanja Antuna Kundića bilo maltretiranja pripadnika „radnog voda“ u koji su ulazili ljudi nesrpske nacionalnosti ali što nije imalo za posljedicu smrt, da je znao da je maltretiran Ivan Bodza.

Ovom dijelu obrane optuženog sud je poklonio vjeru cijeneći ju istinitom budući je ista u tom dijelu potvrđena izvedenim dokazima na glavnoj raspravi.

Tako je uvidom u naredbe broj 1071/1 od 13. 12. 1993. godine, te broj 493-1. od 13. svibnja 1994. g. (prileži spisu na listu 255-256), u potvrdu Komande Slavonsko-baranjskog korpusa od 31. 05. 1993.g. (list 241), u upitnik kandidata za unapređenje u čin kapetana od 22.08.1994.g. (list 242 spisa), u naredbu Saveznog ministra za obranu od 28. rujna 1995. godine (list 257), u izvještaj o prijemu – predaji dužnosti od 10.10. 1995. g. (list 258 spisa), kao i uvidom u dopis Ministarstva obrane Republike Srbije, Vojno bezbednosne agencije (VBA) od 19.01.2011.g., te priloge uz isti (list 771-776 spisa) nedvojbeno utvrđeno da je opt. Čedo Jović upućen od strane Saveznog ministra za obranu u 35. Slavonsku brigadu na dužnost načelnika za bezbednosno-obaveštajne poslove na kojoj dužnosti je bio od 13. 12. 1993. godine do 28. rujna 1995. godine.

Isto proizlazi i iz iskaza kao svjedoka saslušanih Dušana Grahovca (list 975 spisa), Dušana Lončara (list 975 spisa), Milovana Petrovića (list 230 spisa), Gorana Đukića (list 608 spisa), Žarka Štekovića (list 471 spisa), Saše Grgura (list 606 spisa), Save Klajića (list 981 spisa), Predraga Bojanića (list 608 spisa) (iz iskaza ovih svjedoka proizlazi da je opt. Čedo Jović u 35. Slavonskoj brigadi bio na dužnosti načelnika za bezbednosno-obaveštajne poslove).

Iz iskaza svjedoka Miodraga Kikanovića (list 1004-2 spisa), Radovana Krstinića (list 762 spisa), Milovana Petrovića (list 230 spisa), Momira Jelića (list 611 spisa), Predraga Bojanića, Gorana Đukića (list 608 spisa), Đorđa Jelića (list 608 spisa), Saše Grgura (list 606 spisa), Save Klaića (list 981 spisa), Ivana Horvata (list 990 spisa), proizlazi da je Novak Simić bio zapovjednik voda vojne policije, a da su vojni policajci u tome vodu vojne policije između ostalih bili Miodrag Kikanović i Radovan Krstinić.

Iskazima ovog dijela naprijed rečenih svjedoka sud je poklonio vjeru cijeneći iste uvjerljivim i logičnim budući su isti podudarni s navodima naprijed spomenutog dijela obrane opt. Čede Jovića.

Iz iskaza svjedoka Rozalije Kundić (list 979 spisa), Ivana Bodze (list 979 spisa), Josipa Ledencića (list 980 spisa), Emerika Huđika (list 980 spisa), Jožefa Kremenerskog (list 981 spisa), Željka Čokaša (list 602 spisa), Gorana Medanića (list 602 spisa), Đorđa Jelića, Ivana Horvata (list 990 spisa), Stojana Alapovića (list 983 spisa), Vladimira Stojkova (list 607 spisa), Momira Jelića (list 611 spisa), te iz nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke dr. Milanke Mrčela i dr. Mladena Marcikića (list 611 spisa), kao i pravomoćne presude Županijskog suda u Osijeku (broj Krz-42/07., od 21. travnja 2008. godine, a koja presuda je potvrđena presudom Vrhovnog suda RH broj I Kž-791/08., od 03. prosinca 2008. godine kojom su Novak Simić, Miodrag Kikanović i Radovan Krstinić za predmetno kazneno djelo kao neposredni izvršitelji istog pravomoćno osuđeni s tim što je prvostupanjska presuda

preinačena u odluci o kazni na način da su navedenim optuženicima izrečene kazne zatvora povećane, a koja je na glavnoj raspravi pročitana), nedvojbeno je utvrđeno da je Ivan Horvat u razdoblju od prosinca 1993.g. do 31. prosinca 1994. godine u prostorijama vojne policije u tzv. „Šrajberovoj kući“ u Dalju u više navrata nogama obuvenim u vojničke čizme udaran od strane Novaka Simića i nepoznatih vojnih policajaca od kojih udaraca je Ivan Horvat pored više drugih ozljeda zadobio i prijelome II do VI rebra desno i III do VIII rebra lijevo, te prijelom palca lijeve šake s trajnom deformacijom, da je Antun Kundić 03. svibnja 1995. godine nakon što je priveden u prostorije vojne policije u tzv. „Šrajberovoj kući“ u Dalju zbog napuštanja prisilnih radova po dogovoru i zajednički fizički maltretiran na način da ga je Novak Simić ispitivao o razlozima napuštanja radova i pri tome ga snažno udarao šakama i policijskom palicom po čitavom tijelu, a Miodrag Kikanović otvorenim dlanom po licu, da je pri tome Antun Kundić nekoliko puta pao na pod gdje su ga Novak Simić, Miodrag Kikanović i Radovan Krstinić naizmjenice otvorenim dlanovima snažno udarali po ušima sve dok Antunu Kundiću iz ušiju nije potekla krv, da je od tih udaraca Antun Kundić zadobio serijske prijelome IV. do X rebra lijevo i desno, nagnječenje oba plućna krila, krvarenje ispod meke moždane opne, nagnječenje lica, grudnog koša, obje natkoljenice, desne potkoljenice i desnog kuka od kojih je višestrukih ozljeda Antun Kundić i preminuo, da su u razdoblju od 05. do 08. svibnja 1995. godine u prostorijama vojne policije u tzv. „Šrajberovoj kući“ u Dalju u više navrata Novak Simić, Miodrag Kikanović, Radovan Krstinić i drugi nepoznati vojni policajci po dogovoru i zajednički snažno udarali Ivana Bodzu rukama i nogama po čitavom tijelu uslijed čega je ovaj više puta padao na pod i gubio svijest te nekontrolirano vršio nuždu, da su neutvrđenog dana u svibnju 1995. godine u dvorištu zgrade vojne policije u tzv. „Šrajberovoj kući“ u Dalju Karola Kremenerskog nakon što je u istu zgradu bio upućen na rad Novak Simić, Miodrag Kikanović i drugi nepoznati vojni policajci po dogovoru i zajednički snažno udarali rukama i nogama po čitavom tijelu, da je od tih udaraca Karol Kremenerski zadobio točno neutvrđene ozljede prsnog koša, noge i želudca, zbog kojih ozljeda duže vrijeme nije bio radno sposoban, da je neutvrđenog dana u svibnju 1995.g. na predjelu tzv. „Mišino brdo“ nedaleko od Dalja Radovan Krstinić u srdžbi zbog toga što su oružane snage RH oslobodile zapadni dio Slavonije metalnom šipkom snažno udario po leđima i nogama Josipa Ledencića uslijed čega je ovaj osjećao posljedice oko mjesec dana, da je neutvrđenog dana u lipnju 1995.g. u prostorijama vojne policije u tzv. „Šrajberovoj kući“ u Dalju Miodrag Kikanović nakon što je bez ikakvog opravdanog razloga priveo civila Emerika Hudika istoga snažno udarao po potkoljenicama nogama obuvenim u vojničke čizme te policijskom palicom po leđima u predjelu bubrega.

Iskazima naprijed rečenih svjedoka sud je u naprijed rečenom dijelu njihovih iskaza poklonio vjeru cijeneći ih uvjerljivim i logičnim, dok je nalazima i mišljenju vještaka medicinske struke dr. Milanke Mrčela i dr. Mladena Marcekića poklonio vjeru cijeneći iste nepristranim i stručnim te danim u skladu s pravilima struke. Iskazi su naprijed rečenih svjedoka kao i nalazi vještaka međusobno podudarni i međusobno nadopunjujući, a u suglasnosti su i sa utvrđenjima citirane pravomoćne presude Županijskog suda u Osijeku broj Krz-42/07., od 21. travnja 2008. godine, a koja presuda je potvrđena presudom Vrhovnog suda RH broj I Kž-791/08., od 03. prosinca 2008. kojom su vojni policajci Novak Simić, Miodrag Kikanović i Radovan Krstinić za predmetno kazneno djelo kao neposredni izvršitelji predmetnog kaznenog djela pravomoćno osuđeni.

Sporna su tijekom postupka bila pitanja jesu li i mobilizirani pripadnici radnog voda nesrpske nacionalnosti imali status civilnog stanovništva, kao i pitanje zapovjedne uloge optuženog Čede Jovića prema pripadnicima vojne policije, je li opt. Čedo Jović kao starješina organa bezbjednosti formalno bio i nadređeni zapovjednik postrojbe vojne policije u 35.

Slavonskoj brigadi tzv. „Vojske Republike Srpske Krajine“, je li bio zapovjednik vojne policije de facto, te jesu li mu stoga bili stvarno podređeni zapovjednik voda vojne policije Novak Simić i vojni policajci Miodrag Kikanović i Radovan Krstinić te drugi nepoznati vojni policajci, te nastavno, ukoliko je bio zapovjednik vojne policije (bilo formalni, bilo faktični), je li optuženik poduzeo radnje da se počinitelji koji su nečovječno postupali prema civilnom stanovništvu kazne i na taj način onemoguću u takvom budućem ponašanju.

Glede pitanja jesu li i mobilizirani pripadnici radnog voda nesrpske nacionalnosti imali status civilnog stanovništva, sadržaj odredbi Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata i to članka 3. kao i Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava ne međunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) i to članaka 4., 5. i 13. upućuje na nedvojbeni zaključak da i mobilizirani pripadnici radnog voda imaju status civilnog stanovništva. Iz navedenih konvencijskih odredbi jasno slijedi da se njima štite određena temeljna prava civilnog stanovništva, a očigledno je da status civila mogu imati samo osobe koje ne sudjeluju aktivno u neprijateljstvu. Tako iz članka 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata proizlazi da se ista odnosi na osobe koje izravno ne sudjeluju u neprijateljstvima uključujući i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje kao i osobe koje su izvan vojnog ustroja zbog bolesti, rana, lišenja slobode ili bilo kojeg drugog razloga. Stoga okolnost što su pripadnici nesrpske nacionalnosti mobilizirani od strane vojne postrojbe za angažman u radnom vodu ne utječe na status tih osoba kao civilnih osoba jer je očigledno da kao pripadnici radnog voda zasigurno nisu aktivno sudjelovali u neprijateljstvu. Takvom zaključku u prilog govori već sam naziv toga voda – radni vod koji naziv nedvojbeno upućuje na zaključak da se radi o vodu koji nije predviđen za aktivno sudjelovanje u neprijateljstvu. S druge strane, na zaključak da mobilizirani pripadnici radnog voda nisu aktivno sudjelovali u neprijateljstvima proizlazi i iz iskaza svjedoka Rozalije Kundić (između ostaloga iz njezina iskaza proizlazi da je njezin suprug Antun Kundić dan kad je odveden na rad bio mobiliziran na radnu obvezu), Ivana Bodze (između ostaloga navodi da je u vrijeme kad je doveden u Šrajberovu kuću bio mobiliziran u radni vod i da je radio u Erdutskim vinogradima), Josipa Lednčana (između ostaloga navodi da je da su bili pozvani u radni vod i da su išli na Mišino Brdo nositi neke bagremove trupce kako bi zaštitili vikendicu u kojoj su bili smješteni vojni policajci), Jožefa Kremenerskog (iz kojeg proizlazi da je sa svojim bratom (Palkom Kremenerskim) bio mobiliziran u radni vod), Ivana Horvata (iz čijeg iskaza proizlazi da je kao pripadnik radnog voda odveden u Šajberovu kuću u kojoj je bila smještena vojna policija), Save Klaića (iz čijeg iskaza proizlazi da je vidio dok je radio na mjestu referenta za bezbjednost civile koji su bili u radnom vodu i koji su radili poslove vezano za donošenje drva i druge radove, te da se radilo o pripadnicima radnog voda koji su bili Hrvati i Mađari iz Planine i Dalja).

Glede pitanja je li opt. Čedo Jović kao starješina organa bezbjednosti bio formalno nadređeni zapovjednik vojnoj policiji, s obzirom na zapovjedi temeljem kojih je optuženi bio upućen u 11. Korpus 35. Slavonske brigade Vojske tzv. „RSK“ (o kojima je naprijed bilo govora), kao i iz iskaza svjedoka Slavka Kit, proizlazi zaključak da optuženi formalno pravno nije bio zapovjednik voda vojne policije, da u formalnom smislu načelnik bezbjednosti nije imao zapovjednu ulogu u konkretnoj brigadi ili bilo kojoj drugoj postrojbi.

Iz obrane optuženog proizlazi kako on nije bio formalno nadređeni zapovjednik vojnoj policiji u citiranoj brigadi, niti je bio nadređen vojnim policajcima pa tako niti zapovjedniku voda vojne policije Novaku Simiću niti vojnim policajcima Miodragu Kikanoviću i Radovanu Krstiniću. Nadalje, iz njegove obrane proizlazi da je sa svoje strane poduzeo sve radnje iz svojih ovlasti koje je imao kao starješina organa bezbjednosti u brigadi.

Iz dopisa Ministarstva obrane Republike Srbije (list 771 spisa) proizlazi da je provjerom u evidencijama Ministarstva obrane, Vojnobezbednosne agencije (VBA) i Vojske Srbije utvrđeno da se tamo ne nalaze dokumenti o formacijskom sastavu 35. Slavonske brigade Vojske tzv. „RSK“.

Iz iskaza svj. Slavka Kit (list 987 spisa) proizlazi da je s obzirom na sadržaj točke 12 Pravila službe vojne policije oružanih snaga SFRJ prevedeno na shematski prikaz 35. slavonske brigade tzv. „Vojske Republike Srpske Krajine“ (a koji shematski prikaz prileži spisu i koji je izradio optuženi po svom sjećanju) neposredni zapovjednik vodu vojne policije bio komandir voda vojne policije, a njemu je nadređen bio komandant brigade, te da je komandir voda vojne policije odgovoran za svakog pripadnika njegove postrojbe, znači za svakog vojnog policajca u toj postrojbi.

Nadalje iz iskaza ovoga svjedoka proizlazi s obzirom na sadržaj točke 13. istih Pravila službe da rukovođenje vodom vojne policije od strane starješine organa bezbjednosti u stručnom pogledu znači stalnu izobrazbu pripadnika postrojbe – jedinice, dakle, njihovo usavršavanje, pomaganje u određivanju prioriteta u izvršenju zadataka postrojbe kao i načinu izvršenja tih zadataka, te da je doslovce odgovoran komandantu za borbenu gotovost postrojbe vojne policije, da u formalnom smislu načelnik bezbjednosti nema zapovjednu ulogu u konkretnoj brigadi kao i u bilo kojoj drugoj postrojbi, da je njemu nadređen prema ovoj shemi komandant brigade, a u stručnom smislu načelniku bezbjednosti brigade nadređen je organ bezbjednosti komande više postrojbe za ovaj slučaj 11. korpusa.

Objašnjavajući pojmove rukovođenja u stručnom pogledu i komandiranje svjedok Slavko Kit navodi kako ovi pojmovi (rukovođenje u stručnom pogledu i komandiranje odnosno zapovijedanje) predstavljaju dva sasvim različita pojma. Rukovođenje u stručnom pogledu obuhvaća niz aktivnosti od značaja za što bolju borbenu gotovost postrojbe (planiranje radnji koje treba poduzimati na mjesečnom ili dužem periodu u smislu izobrazbe, poboljšavanja uvjeta za rad postrojbe, opremanje postrojbe materijalno tehničkim sredstvima te predlaganje komandantu postrojbe odgovarajućeg i najboljeg način uporabe postrojbe kojoj je osoba taktični nositelj). S druge strane, komandiranje odnosno zapovijedanje je praktično direktna linija neposrednog zapovijedanja postrojbom, neposredno provođenje u djelo radnji i svega onoga što je planirano u procesu rukovođenja u stručnom pogledu.

Objašnjavajući razlikovanje između zapovijedi i naredbe navodi da je razlika ta što se zapovijed odnosila na nižu postrojbu dok su naredbe izdavane na višem nivou s tim što je viši nivo mogao izdavati i zapovijedi, a da u svojoj suštini između naredbi i zapovijedi nema nikakve razlike jer se i jedno i drugo moralo izvršiti.

Objašnjavajući razliku između komandira i komandanta navodi da su komandiri osobe koje zapovijedaju postrojbama do ranga čete dok su komandanti osobe koje zapovijedaju bataljunima i višim postrojbama.

Objašnjavajući pojmove rodova i službi svjedok Slavko Kit navodi dalje u svom iskazu da su rodovi postrojbe koje neposredno i izvršavaju borbene zadaće (pješadija, inženjerija, artiljerija itd.), dok službe pomažu da te borbene postrojbe izvršavaju svoje

borbene zadaće (kao što su intendant, tehnički dio, prometni dio i tome slično). Svaki od načelnika roda ili službe rukovodi tim izvršnim postrojbama i dužan je voditi računa o borbenoj gotovosti postrojbe kojoj je on na čelu u stručnom pogledu. U tom smislu je i služba bezbjednosti u odnosu prema rukovođenju u stručnom smislu vojne policije taktički nositelj funkcioniranja vojne policije. U formalnom smislu s obzirom na sadržaj citiranih Pravila službe načelnik bezbjednosti u postrojbi nema pravo zapovijedanja.

Ovom dijelu iskaza svj. Slavka Kit sud je poklonio vjeru cijeneći ga stručnim i nepristranim.

Slijedom iznijetog nedvojbeno je utvrđeno da optuženi kao načelnik sigurnosti u 35. Slavonskoj brigadi tzv. Vojske „RSK“ u istoj postrojbi nije bio i formalni zapovjednik vojne policije.

Glede pitanja je li optuženi bio stvarni zapovjednik postrojbe vojne policije u 35. Slavonskoj brigadi, te je li kao takav bio nadređen zapovjedniku voda vojne policije Novaku Simiću te između ostalih vojnih policajaca i vojnim policajcima Miodragu Kikanoviću i Radovanu Krstiniću, sud nije povjerovao navodima obrane optuženog Čede Jovića iz kojih proizlazi da, osim što je bio organ sigurnosti u postrojbi, nije bio i zapovjednik vojne policije u Dalju, te da mu u odnosu na vojnu policiju nije bila povjerena nikakva zapovjedna funkcija, niti je bio odgovoran za njihov rad, nego da je on samo pomagao vojnoj policiji u tome što im je donosio uputstva o radu vojne policije iz Beograda, cijeneći ju neuvjerljivom i nelogičnom te je očigledno usmjerena izbjegavanju njegove kazneno pravne odgovornosti.

Navode ovakve obrane optuženog potvrđuju svjedoci Radovan Krstinić, Miodrag Kikanović i Milovan Petrović dijelom svojih iskaza. U tom dijelu navode ovih svjedoka sud nije uvažio cijeneći iste neuvjerljivim te usmjerenim pogodovanju obrane optuženog. Neuvjerljivost ovog dijela obrane opt. Čede Jovića, te dijela iskaza svjedoka Radovana Krstinića, Miodraga Kikanovića i Milovana Petrovića, proizlazi iz izvedenih dokaza na glavnoj raspravi.

Naime, iz iskaza kao svjedoka saslušanih Saše Grgura, Save Klaića, Ivana Bodze, Mirka Kelave, Vladimira Stojkova, Momira Jelića, Predraga Bojanića, Đorda Jelića, Željka Čokaša, Gorana Medanića i Ivana Horvata proizlazi da je upravo opt. Čedo Jović bio zapovjednik postrojbe vojne policije u 35. Slavonskoj brigadi tzv. „Vojske Republike Srpske Krajine“, te da je bio nadređen Novaku Simiću zapovjedniku voda vojne policije, a time i Miodragu Kikanoviću i Radovanu Krstiniću.

Tako kao svjedok saslušani Saša Grgur između ostaloga navodi da je bio u vojnoj policiji, da je komandir voda vojne policije bio Novak Simić, a komandant vojne policije u komandi u Dalju je bio kapetan Čedomir Jović koji je bio i načelnik za sigurnost, te da je opt. Čedo Jović zapovjedi davao Novaku Simiću koji ih je njima prosljeđivao, da im je Novak Simić govorio da je glavni okr. Čedo Jović iz čega je zaključio da Čedo Jović bio komandant odnosno zapovjednik vojne policije, iako njemu opt. nikada nije izdao zapovijed niti je čuo da je opt. izdao zapovijed nekome od njegovih kolega.

Kao svjedok saslušani Savo Klaić u svome iskazu između ostaloga navodi da je on za vrijeme tzv. „Krajine“ u Dalju bio referent bezbjednosti, da je njemu neposredno nadređeni bio okrivljeni, da je zapovjednik vojne policije bio opt. Čedo Jović koji je bio i načelnik bezbjednosti u 35. Slavonskoj brigadi u Dalju, zna da je vodom vojne policije zapovijedao

Novak Simić, a da je naređenja primao od opt. Čede Jovića, te da je čuo kada je Čedo Jović izdavao naređenja Novaku Simiću, a koje su se odnosile kao npr. da je rekao Simiću da na porti ne može biti ta osoba ili neka druga ili da je trebalo organizirati prijevoz nekog vozila odnosno pratnju za isto ili slično, te da je čuo samo usmene zapovjedi optuženog upućene Novaku Simiću, da nije vidio nikakvo rješenje ni naredbu iz koje bi bilo vidljivo da je optuženi postavljen na tu dužnost, te da je zaključio da je opt. bio zapovjednik vojne policije .

Kao svjedok saslušani Vladimir Stojkov između ostaloga navodi da je bio mobiliziran u rezervni sastav vojne policije, da je vojna policija pripadala 35. Slavonskoj brigadi, a da misli da je glavni za sve u vojnoj policiji bio opt. Čedo Jović, pripadnik JNA iz razloga što je vjerojatno davao naredbe svojim podređenim, da mu nikad zapovjedi nije izdao opt. Čedo Jović, da nije vidio nikakav dokument iz kojeg bi proizlazilo svojstvo optuženog kao zapovjednika vojne policije, da je za rezervni sastav vojne policije bio nadležan „Đordila“ koji se zove Đorđe Milanović od kojega je dobivao zapovjedi, te da misli da je glavni za sve u vojnoj policiji bio opt..

Kao svjedok saslušani Momir Jelić između ostaloga navodi da je bio u rezervnom sastavu vojne policije, da je zapovjednik rezervnog sastava bio Đorđe Milanović, a potom Dragoljub Trbić, da zna da je opt. Čedo Jović bio jedan od zapovjednika vojne policije, a ne zna da li je on bio glavni, da pri tome misli na profesionalni sastav, a da tako misli zato što su se dečki prema njemu tako odnosili, a to je zaključio zato što su bili u istoj zgradi i rezervni i profesionalni sastav.

Kao svjedok saslušani Predrag Bojanić između ostaloga navodi da je 1995.g. prvotno pristupio vojnoj policiji u Dalju, da je zapovjednik vojne policije bio okr. Čedo Jović, oficir JNA koji ga je osobno primio na prvi razgovor kada je došao kada je razgovarao o uvjetima rada u vojnoj policiji, kolika je ugovorna plaća i koliko se radi, da je zapovjednik voda profesionalnog sastava vojne policije bio Novak Simić, da od optuženog nikada nije dobio izravnu zapovijed dok od Simića je, da je optuženi obnašao funkciju oficira za bezbednost u brigadi, da je zapovjedniku voda Simiću zapovjednik bio Čedo Jović, da zaključuje da je Čedo Jović bio zapovjednik vojne policije iz razloga što ga je isti primio na razgovor, gdje su razgovarali o uvjetima rada, plaći, a s druge strane je imao i veći čin od Simića, da nikada nije vidio dokumente u kojima bi pisalo da je optuženi zapovjednik vojne policije.

Kao svjedok saslušani Đorđe Jelić između ostaloga navodi da je ušao u rezervni sastav vojne policije u Dalju 1994. godine, da je zapovjednik cijele vojne policije bio opt. Čedo Jović, da je primao zapovjedi od Đorđa Milovanovića, a da mu osobno opt. Čedo Jović nije izdao nikakvu zapovijed niti je vidio da bi optuženi davao kakvu zapovijed Đorđu Milovanoviću, ne može objasniti kako je došao do zaključka da je optuženi glavni u vojnoj policiji.

Kao svjedok saslušani Ivan Bodza između ostaloga navodi da je opt. bio zapovjednik vojne policije jer kada su ga ispitivali i tukli policajci Simić, Kikanović, Ristić i Krstinić su mu isti znali reći da ako neće govoriti će ići kod komandira Čede, a tako su zvali opt. Čedu Jovića, da je Čedo Jović imao svoju kancelariju na katu u Šrajberovoj kući, da su do njegove kancelarije bile sobe za ispitivanje gdje je ispitivan, da je po ispitivanju kod tih policajaca isti taj dan popodne ili sutradan dopodne ponovno ispitivan o istim okolnostima, a o čemu je optuženi imao pismeno izvješće jer je žutom trakom bilo prevučeno ono što optuženom nije

bilo jasno iz tih izvješća o ispitivanju, a koje su izvješće očigledno sačinjavali policajci koji su ga prethodno bili ispitivali i tukli, da ga je opt. maltretirao pitanjima u smislu da ga je pitao zašto je išao u Mađarsku, zar nema što jesti u „Krajini“, da je tamo išao i sastajao se s „ustašama“ i tome slično, a da ga pri tome nije tukao, da ne zna je li optuženi bio nazočan u svojoj kancelariji kad su ga ovi policajci tukli prilikom ispitivanja ali je svakako mogao vidjeti u kakvom je bio stanju kada su ga kod njega doveli na razgovor, da je od batiranja imao ozlijeđenu lijevu nogu, prednji dio stomaka, leđa, lijevu stranu glave, zatvoreno oko, da nakon što ga je Čedo Jović pitao kad je vidio kako izgleda što mu se dogodilo mu jednostavno nije smio reći jer se bojao i ne zna što su oni razgovarali kad su bili sami u kancelariji i je li što na tom zapisniku bilo napisano, da razlog zašto se Čedi Joviću nije požalio na postupanje policajaca koji su ga tukli prilikom ispitivanja je bio taj što se bojao jer je oko njega bilo 20 „tigrova“ koji su jedva čekali da ga ubiju tako reći, tako da se nije imao kome požaliti.

Kao svjedok saslušani Mirko Kelava između ostaloga navodi da je za optuženog Čedu Jovića čuo da je bio zapovjednik vojne policije i to jedne zgrade kada je bio Šajberovoj kući kada su njega i jedno četvoricu izvukli iz nekih šupa i postrojili ih, te rekli da čekaju da dođe Čedo i kada je Čedo došao, održao im je neki govor, u smislu da se trebaju odazivati pozivima, o tadašnjoj situaciji i tome slično, s tim što ne zna od koga je čuo da je Čedo Jović bio zapovjednik vojne policije, da se pričalo.

Kao svjedok saslušani Željko Čokaš između ostaloga navodi da je bio zatočen u Dalju od 03. listopada 1994.g. do 24. listopada 1994. godine, te da je dok je bio zatočen dolazio i optuženi Čedo Jović koji je po činu bio kapetan i ostali su ga oslovljavali sa „Čedo“ te je zaključio da je on njihov pretpostavljeni, da je zaključio da je optuženi pretpostavljen tim drugim osobama iz razloga što je imao viši čin od tih drugih osoba, te da je bio na ispitivanju kod optuženog.

Kao svjedok saslušani Goran Medanić između ostaloga navodi da je bio pripadnik „radnog voda“, te da je za optuženog Čedu Jovića čuo da se po selu pričalo kako je on glavni u vojnoj policiji, da ga je vidio koji puta u prolazu i tada mu je rečeno da je to Čedo Jović ali s njim nije imao nikakvih kontakata.

Kao svjedok saslušani Ivan Horvat između ostaloga navodi da je Novak Simić bio komandir vojne policije u Dalju, te da je iznad sebe imao pretpostavljenu osobu po nadimku „Čedo“, za kojega misli da bi se mogao zvati Čedomir Jović, a poznato mu je da je optuženi bio pretpostavljen Simiću jer je to čuo u zatvoru.

Naprijed rečenim svjedocima, i to ovom dijelu gdje govore o ulozi optuženog Čede Jovića u vojnoj policiji, sud je poklonio vjeru cijeneći takove navode svjedoka istinitim i uvjerljivim.

Ovi su dijelovi iskaza naprijed navedenih svjedoka logični, uvjerljivi i u bitnome međusobno podudarni i nedvojbeno govore o ulozi opt. Čede Jovića kao stvarnog zapovjednika postrojbe vojne policije u 35. Slavonskoj brigadi tzv. „Vojske Republike Srpske Krajine“. Svi navedeni svjedoci, svaki sa svojim razlozima, iskazuju svoja saznanja o činjenici da je „glavni“ u vojnoj policiji u Dalju bio opt. Čedo Jović i da je kao takav bio nadređeni zapovjedniku voda vojne policije Novaku Simiću. Očigledno je, već s obzirom na ovakav zaključak navedenih svjedoka, da se upravo opt. Čedo Jović sam svojim držanjem

(između ostalog obavlja razgovor sa osobama koje će se zaposliti kao aktivne osobe u vojnoj policiji, o uvjetima rada, plaći, što zasigurno ne ulazi u djelokrug poslova organa bezbjednosti u nekoj brigadi, postupa po zaprimljenim dojavama o počinjenju težih kaznenih djela od strane pripadnika 35. Slavonske brigade Vojske tzv. „RSK“ (a o čemu će nastavno biti više govora)), postavljao u odnosu prema drugim pripadnicima vojne policije kao stvarni zapovjednik postrojbe vojne policije, te da su drugi pripadnici vojne policije kao i mobilizirani pripadnici radnog voda opt. Čedu Jovića sa svoje strane doživljavali i prihvaćali kao stvarnog zapovjednika vojne policije koji je stvarno nadređen i zapovjedniku voda vojne policije Novaku Simiću, da je opt. Čedo Jović očigledno imao stvarnu zapovjednu vlast nad postrojbom vojne policije u 35. Slavonskoj brigadi. Okolnost što svjedoci samo zaključuju da je opt. bio i zapovjednik postrojbe vojne policije i da nitko od istih nije primio zapovijed od opt., niti je vidio pisanu zapovijed o postavljanju na dužnost zapovjednika postrojbe vojne policije, irelevantna je za navedeni zaključak suda, a s obzirom na držanje opt. (o kojem nastavno slijedi), o ulozi opt. kao stvarnog zapovjednika iste. Očigledno je da se opt. u odnosu na postrojbu i pripadnike vojne policije držao kao stvarni zapovjednik i da su ga ostali pripadnici vojne policije i prihvaćali i doživljavali kao svog stvarnog zapovjednika.

Na ovakvu stvarnu zapovjednu ulogu optuženog Čede Jovića u postrojbi vojne policije upućuje osim iskaza naprijed narečenih svjedoka i sadržaj službene zabilješke sačinjene 28.05.1995.g. od strane tadašnjeg službenika Stanice milicije Dalj, Dragana Močića i Miodraga Miljevića na okolnosti intervencije koju je prijavila mještanka Dalja Marija Erdec (list 413 spisa), a iz koje je bilješke vidljivo da su pripadnici Stanice milicije Dalj postupali prema Đorđu Čaloševiću pripadniku vojne policije u sastavu Komande 35. brigade tzv. „Vojske Krajine“ smještene u Dalju kojom je zapovijedao opt. Čedo Jović u kojoj se u četvrtom odlomku definira Čedu Jovića kao „starešinu“ u jedinici.

Nadalje na ovakvu stvarnu zapovjednu ulogu opt. Čede Jovića naprijed navedene postrojbe vojne policije, a time i ispravnost zaključka saslušanih svjedoka Saše Grgura, Save Klaića, Ivana Bodze, Mirka Kelave, Vladimira Stojkova, Momira Jelića, Predraga Bojanića, Đorđa Jelića, Željka Čokaša, Gorana Medanića i Ivana Horvata, u pogledu činjenice da je opt. bio stvarni zapovjednik vojne policije, upućuju u jednom dijelu i sami navodi obrane opt. Čede Jovića u kojoj opisuje okolnosti saznanja za smrt Antuna Kundića, te način postupanja optuženog po saznanju za silovanje žene iz Dalj Planine, a koju obranu sud prihvaća i cijeni kao istinitu budući opt. sam govori o okolnostima koje su mu osobno poznate i nema razloga koji bi upućivali da bi u tom dijelu svoje obrane neistinito iskazivao.

Naime, iz obrane optuženog proizlazi da su ga i prije kritičnog događaja izvješćivali o „pizdarijama“ koje su se događale, ali da se nije radilo o takvim „pizdarijama“ da bi posljedica bila smrt, nego se dešavalo da se ljudi napiju, pa su maltretirali pripadnike radnog voda u koji su ulazi ljudi nesrpske nacionalnosti, te nadalje u svojoj obrani između ostaloga navodi da su ga negdje u svibnju 1995.g., a poslije „Bljeska“ vojni policajci izvijestili da su napravili neku „pizdariju“, da su pretukli nekog čovjeka koji ih je vrijeđao na način da im je rekao da će oni proći kao što su prošli i ljudi iz Zapadne Slavonije a poslije „Bljeska“, da je moguće da su mu to mogli reći Miodrag Kikanović, Novak Simić, Radovan Krstinić, a misli i Zoran Vučićević, da su mu oni na upit kakvu su to „pizdariju“ napravili rekli da su tog čovjeka tukli, šutirali nogama i da je čovjek nakon toga umro, te su mu rekli da su ga tukli i rukama i nogama. Isto tako opisujući način postupanja po saznanju za slučaj silovanja žene iz Dalj Planine optuženi između ostaloga navodi da se kod težih djela aktivirao pa je, po zaprimljenoj obavijesti u slučaju žene koja je silovana od strane pripadnika 35. Slavonske brigade otišao kod te žene, čije ime ne zna, iz Dalj Planine, ali zna da je dobio obavijest da je

silovana od pripadnika 35. brigade, da je kod takvih teških djela se aktivirao pa je otišao kod te žene koja mu je ispričala što joj se desilo i opisala mu čovjeka koji ju je silovao pred očima četverogodišnje kćerke, ali nije htjela ići s njim na pregled u Vukovarsku bolnicu, da mu je opis tog čovjeka odgovarao opisu jedne osobe koju je već obrađivao zbog sumnje na kazneno djelo krađe, pa je onda obavio razgovor s tim čovjekom koji mu je priznao da je silovao naprijed navedenu ženu, a njegovog imena i prezimena se ne sjeća, da je postupio tada u skladu sa propisima, obrađio kompletno slučaj, podnio kaznenu prijavu i proslijedio to načelniku bezbjednosti u korpusu.

S obzirom na činjenicu da je tijekom postupka nedvojbeno utvrđeno da je Novak Simić bio formalni zapovjednik voda vojne policije, a da su vojni policajci bili Miodrag Kikanović i Radovan Krstinić (a koja činjenica je nedvojbeno utvrđena i pravomoćnom presudom Županijskog suda u Osijeku broj Krz-42/07, a koji je spis priklopljen ovom spisu i u koji spis je sud izvršio uvid na glavnoj raspravi) postavlja se pitanje zašto bi formalni zapovjednik voda vojne policije te pripadnici toga voda uopće pristupali optuženom Čedi Joviću prijaviti mu „pizdariju“ koju su napravili, zašto bi mu uopće bili prijavljivani slučajevi maltretiranja pripadnika radnog voda, zašto bi mu bili prijavljivani slučajevi težih kaznenih djela (silovanje jedne žene u Dalj Planini), ako opt. Čedo Jović nije imao nikakve veze sa vojnom policijom u 35. Slavonskoj brigadi Vojske tzv. „RSK“.

Upravo činjenica da su pripadnici vojne policije izvijestili opt. Čedu Jovića o učinjenoj „pizdariji“ koja je rezultirala smrću Antuna Kundića, te da je optuženi i ranije zaprimao obavijesti o težim djelima (o maltretiranju pripadnika radnog voda, silovanju), da je po tim obavijestima o počinjenim kaznenim djelima (slučaj silovanja) postupao, iste obrađivao i podnosio nakon obrade i kaznene prijave protiv počinitelja tih djela čime je ustvari poduzimao sve radnje kako bi se počinitelj tog djela pronašao kao i radnje da se počinitelji takvih djela ne kriju, da je prikupio sve obavijesti od značaja za uspješno vođenje kaznenog postupka protiv počinitelja takvih djela, dakle, poduzimao sve izvidne radnje iz djelokruga rada vojne policije (sve propisano Pravilom službe vojne policije u oružanim snagama SFRJ (list 445 spisa), primjerice u točki 17., u točki 22. alineja n), u točki 30 do 32, u točki 68), ukazuje na zaključak o ulozi opt. Čede Jovića kao stvarnog zapovjednika vojne policije, te da je te svoje uloge stvarnog zapovjednika vojne policije bio svjestan i sam optuženi te je na koncu u toj ulozi i postupao.

Stoga se navodi obrane optuženog (kojima se optuženi suglasio s navodima svj. Slavka Kita) da se zbog čestih kontakata komandira vojne policije s organima bezbjednosti često stjecao dojam od onih koji nemaju vojna znanja da je organ bezbjednosti glavni za vojnu policiju, čine neuvjerljivim. Očigledno je s obzirom na naprijed navedeno, točnije na radnje koje je sam optuženi poduzimao postupajući po zaprimljenim obavijestima o počinjenim kaznenim djelima, da se u odnosu na optuženog zasigurno nije radilo o pogrešnom dojmu, budući je optuženi očigledno postupao kao stvarni zapovjednik vojne policije.

Činjenica što su i organi sigurnosti u brigadi u svom djelokrugu poslova imali slične ovlasti postupanja za slučaj činjenja kaznenih djela iz nadležnosti vojnih sudova (Pravilnik službe organa bezbjednosti u oružanim snagama SFRJ list (414 spisa), točkom 7 propisuje kako organi sigurnosti sudjeluju u otkrivanju i sprečavanju težih kaznenih djela, a koja se odnose na imovinska djela na štetu oružanih snaga., nadalje, točkama 43 do 44 istih Pravila službe propisuje se djelokrug poslova organa sigurnosti, postupanje istih u slučaju činjenja kaznenih djela iz nadležnosti vojnih sudova za koja se goni po službenoj dužnosti u smislu

ovlasti toga organa za lišenjem slobode počinitelja takvog kaznenog djela i njegova privođenja istražnom sucu vojnog suda ili najbližoj vojnoj jedinici, zatim ovlasti lišenja slobode vojnog lica zatečenog u izvršenju kaznenog djela za koje se goni po službenoj dužnosti pri čemu je organ sigurnosti dužan takvu osobu odmah s izvješćem predati istražnom sucu vojnog suda ili najbližoj vojnoj jedinici., odredbom točke 52 istih Pravila propisana su ovlasti organa sigurnosti u poduzimanju radnji koje prethode pokretanju kaznenog postupka i u kaznenom postupku i to za slučaj kada postoje osnovi sumnje da je izvršeno kazneno djelo iz djelokruga organa sigurnosti (a koje su djelatnosti propisane točkama 1 do 5, a odnose se na otkrivanje i sprečavanje djelatnosti usmjerenih prema oružanim snagama, usmjerenih na podiranje i rušenje utvrđenog društvenog poretka i na ugrožavanje sigurnosti zemlje) u kojem slučaju organi sigurnosti poduzimaju potrebne mjere kako bi se pronašao počinitelj takvih djela ili spriječilo da se počinitelj ne skriva ili ne pobjegne, da se otkriju i osiguraju tragovi kaznenog djela i predmeti koji mogu poslužiti kao dokaz kao i da se prikupe obavijesti od značaja za uspješno vođenje kaznenog postupka, dok je točkom 53 istih Pravila propisana ovlast starješine organa sigurnosti komande armije, štaba teritorijalne obrane republike, odnosno autonomne pokrajine i njima ravne ili više starješine u organima sigurnosti da na osnovu prikupljenih obavijesti podnesu nadležnom vojnom tužiteljstvu kaznenu prijavu., nadalje, odredbom točke 73 istih Pravila službe je propisano da organi sigurnosti surađuju s organima unutarnjih poslova između ostalog u svezi suzbijanja kriminaliteta i ostalih društveno štetnih djelatnosti, usklađivanje zadataka milicije i vojne policije, dok je točkom 75 propisano da organi sigurnosti u pitanjima otkrivanja i suzbijanje kaznenih djela iz nadležnosti vojnih sudova surađuju s vojnim pravosudnim organima koja se ostvaruje u fazi koja prethodi pokretanju kaznenog postupka i tijekom provođenja određenih istražnih radnji u kaznenom postupku i to putem međusobne razmjene podataka, informacija i iskustava, stručne pomoći u obučavanju i korištenju organa sigurnosti i tehničkih sredstava i drugih oblika od obostranog interesa) može, ali samo prividno, izgledati da su djelatnosti koje je optuženi poduzimao po podnesenim prijavama (a koje radnje sam opisuje u svojoj obrani) njegove ovlasti iz nadležnosti organa sigurnosti. Međutim, sadržaj odredbi Pravila službe organa sigurnosti (naprijed spomenute), kada se usporede sa naprijed citiranim odredbama Pravila službe vojne policije u OS SFRJ, ustvari nedvojbeno ukazuje da su radnje koje je opt. Čedo Jović poduzimao postupajući po zaprimljenim dojavama o počinjenim težim kaznenim djelima bile ustvari radnje iz nadležnosti rada vojne policije (predistražne radnje). Primjerice, organ sigurnosti nije imao ovlasti poduzimanja izvidnih radnji osim za slučaj saznanja za počinjenje kaznenog djela iz djelokruga organa bezbjednosti (opisano točkom 52 citiranih Pravila službe). Organ sigurnosti je nadalje imao mogućnost kod ostalih kaznenih djela iz nadležnosti vojnog suda osobu koja je takvo kazneno djelo počinila, te koja je zatečena u počinjenju takvog kaznenog djela, lišiti slobode i bez odlaganja ga privesti istražnom sucu vojnog suda ili najbližoj vojnoj jedinici (točka 43 i 44 citiranih Pravila službe). Organ sigurnosti u brigadi nadalje nije imao mogućnost niti podnošenja kaznene prijave protiv počinitelja svih kaznenih djela iz nadležnosti vojnog suda, a na osnovu prikupljenih obavještenja nego je ta obveza postojala samo za slučaj počinjenih kaznenih djela iz djelokruga organa sigurnosti. Međutim, optuženi pak poduzima upravo te predistražne radnje. Stoga je očigledno da radnje koje je optuženi po vlastitom priznanju poduzimao nakon zaprimljenih obavijesti o počinjenju težih kaznenih djela nisu u djelokrugu poslova i ovlasti organa sigurnosti u brigadi nego upravo iz nadležnosti i djelokruga poslova vojne policije.

Slijedom iznijetog proizlazi da je optuženi očigledno osim radnji iz djelokruga poslova organa sigurnosti u brigadi (koje je i stvarno i formalno obavljao) preuzima na sebe i obavljanje radnji iz djelokruga rada vojne policije, te je te radnje i poduzimao, čime jasno stavlja do znanja pripadnicima toga voda vojne policije kao i zapovjedniku voda da je on

stvarni zapovjednik voda vojne policije, te da je stvarno nadređen i Novaku Simiću, formalnom zapovjedniku vojne policije.

Navodi opt. Čede Jovića da su vojni policajci „to“ („pizdariju“) prijavili njemu iz razloga što je tada bio u kancelariji na svom radnom mjestu dok je komandant brigade bio odsutan, neuvjerljivi su i nelogični te su očigledno sračunati na izbjegavanje njegove kaznene pravne odgovornosti. Ovakva ocjena ovih navoda obrane opt. Čede Jovića jasno proizlazi kako iz naprijed citirane službene zabilješke sačinjene 28.05.1995.g. od strane tadašnjeg službenika Stanice milicije Dalj, Dragana Močića i Miodraga Miljevića, tako i iz iskaza saslušanih svjedoka Saše Grgura, Save Klaića, Ivana Bodze, Mirka Kelave, Vladimira Stojkova, Momira Jelića, Predraga Bojanića, Đorđa Jelića, Željka Čokaša, Gorana Medanića i Ivana Horvata (iz čijih iskaza proizlazi da je upravo optuženi bio stvarni zapovjednik vojne policije u „35. brigadi“), tako i iz držanja optuženog po saznanju da su pripadnici 35. Slavonske brigade prijavljeni za počinjenje kaznenih djela (obavljanje potrebnih izvidnih radnji, podnošenje kaznene prijave protiv počinitelja tih djela), te je stoga sasvim jasno da su pripadnici voda vojne policije koji su napravili „pizdariju“ istu išli prijaviti svom stvarno nadređenom zapovjedniku.

Jer zašto bi se inače optuženog uopće izvješćivalo o počinjenju toga kaznenog djela i zašto bi se optuženi angažirao na naprijed opisani način ako sa djelatnostima vojne policije u 35. Slavonskoj brigadi nije imao nikakve veze osim poslova organa bezbjednosti, kako to opt. navodi u svojoj obrani, kontraobavještajnog rada, pomoći komandantu u procjenjivanju snaga neprijatelja i tome slično i stručno – specijalističko rukovođenje vojnom policijom koje se ogledalo u tome da komandira odjeljenja vojne policije u Dalju upozna sa novim dokumentima koji stižu npr. potraga po službenoj dužnosti za nekim licem te da vodi brigu o punktovima koje je odjeljenje držalo i koje je određivao komandant. Očigledno je stoga da je opt. Čedo Jović izvješćivan o takvim događanjima jer je bio stvarni zapovjednik postrojbe vojne policije koju su stvarnu zapovjednu ulogu očigledno priznavali i pripadnici voda vojne policije u 35. Slavonskoj brigadi vojske tzv. „RSK“ i da s tim u svezi postupa kao zapovjednik iste (a ne jer se u kritično vrijeme slučajno zatekao u kancelariji kada u komandi brigade nije bio nazočan zapovjednik brigade). Opt. Čedo Jović je ustvari uspostavio i održavao stalni sustav izvještavanja, koji je očigledno funkcionirao budući su vojni policajci i vojska izvješćivali opt. o svome postupanju i da je na koncu opt. Čedo Jović imao puni nadzor i kontrolu u tom svom području zapovijedanja vojnom policijom.

Očigledno je naime, da svaki zapovjednik postrojbe mora imati puni nadzor i kontrolu u svom području zapovijedanja koji je povezan i sa odgovornošću za postupke njemu podređenih osoba. Pretpostavka za jedan takav nadzor svakako je i dobra informiranost zapovjednika o tome što čine njemu podređeni, a što sa svoje strane pretpostavlja da je zapovjednik uspostavio i da održava stalni sustav izvještavanja njemu podčinjenih. U konkretnom slučaju, imamo li u vidu od samog opt. opisano držanje njemu podčinjenih vojnih policajaca koji su napravili „pizdariju“, kao i činjenicu da je optuženi i ranije bio izvješćivan o kaznenim djelima koja su činili pripadnici 35. Slavonske brigade tzv. Vojske „RSK“, a po kojima je obavijestima postupao u smislu obavljanja poslova iz nadležnosti vojne policije što je rezultiralo i podnošenjem kaznenih prijava protiv počinitelja takvih djela, očigledno je da je takav sustav bio i uspostavljen i održavan između optuženog i vojnih policajaca voda vojne policije u predmetnoj brigadi, te da je na koncu opt. Čedo Jović stvarno imao puni nadzor i kontrolu u tom svom području stvarnog zapovijedanja vojnom policijom 35. Slavonske brigade vojske tzv. „Republike Srpske Krajine“, što znači da je bio stvarni zapovjednik iste.

Slijedom iznijetog nedvojbeno je utvrđeno da je opt. Čedo Jović bio stvarni zapovjednik vojne policije u 35. Slavonskoj brigadi tzv. vojske „Republike Srpske Krajine“, da je imao faktičnu zapovjednu moć u postrojbi vojne policije koje zapovjedne moći je bio svjestan budući je istu i prakticirao, da su tu faktičnu zapovjednu moć prihvaćali i vojni policajci u postrojbi vojne policije u 35. Slavonskoj brigadi i da je kao takav bio nadređen Novaku Simiću, komandiru voda vojne policije te vojnim policajcima toga voda uključivo i Miodraga Kikanovića i Radovana Krstinića.

Glede pitanja je li optuženi kao stvarni zapovjednik vojne policije poduzeo radnje kako bi onemogućio stvarno mu podređene pripadnike vojne policije, počinitelje koji su se nečovječno ponašali prema civilnom stanovništvu kako bi se iste kaznilo i tako onemogućilo u njihovom takvom daljnjem postupanju, izvedeni dokazi upućuju na zaključak da nije.

Glede pitanja je li optuženi izvijestio sebi nadređene o predmetnim događanjima sud je putem međunarodne pravne pomoći pokušao pribavi pismena izvješća o tim događanjima, a na koja se u svojoj obrani poziva optuženi, ali iste nije pribavio. Naime, iz dopisa Vojnobezbedonosne agencije Ministarstva obrane Republike Srbije utvrđeno je da se u njihovim evidencijama ne nalaze podaci odnosno službeni izvještaji od 03.05. 1995.g. vezano za smrtno stradavanje Antuna Kundića te da organ sigurnosti 35. Slavonske brigade Vojske tzv. „RSK“ po liniji subordinacije nije bio podčinjen Upravi bezbjednosti Glavnog štaba Vojske Jugoslavije čiji je pravni slijednik Vojnobezbedonosna agencija zbog čega ne posjeduju izvješća koja je primao i sačinjavao optuženi kao načelnik organa bezbjednosti u brigadi.

U tom pravcu je nadalje kao svj. saslušan Dušan Grahovac koji između ostalog navodi da je pismena dokumentacija za slučaj smrtnog stradavanja Antuna Kundića postojala i da je poslana u Štab u Knin te da on ne zna gdje se arhiva s tom dokumentacijom nalazi. Iz iskaza pak svjedoka Dušana Lončara proizlazi da je dokumentacija koja je postojala u svezi rada komande korpusa vezano za postupanja brigada na području Istočne Slavonije kao i dokumentacija koja se odnosila na postupanje i djelatnosti organa bezbjednosti u najvećem dijelu uništena, da je ista točnije komisijski spaljena njegovom naredbom nakon potpisivanja Erdutskog sporazuma.

Međutim, iz obrane optuženog, a što proizlazi i iz dijela iskaza svjedoka Dušana Grahovca, te zapisnika o uviđaju, nije sporno da je optuženi u svezi smrtnog stradavanja Antuna Kundića izvijestio zapovjednika 35. Slavonske brigade Vojske tzv. „RSK“ Stojana Pralicu, te po liniji organa bezbjednosti pretpostavljenog mu Dušana Grahovca.

Sporno je međutim glede navedenog izvješćivanja (koje nije sporno) pitanje sadržaja toga izvješćivanja, na koji je način optuženi izvijestio sebi nadređene o smrtnom stradavanju Antuna Kundića, je li taj događaj prikazao kao usmrćenje Antuna Kundića od strane stvarno mu podređenih vojnih policajaca ili je to smrtno stradavanje Antuna Kundića neistinito prikazao na način kao da se ne radi o kaznenom djelu.

Kao svjedok saslušani Dušan Grahovac u svome iskazu između ostalog navodi kako ga je opt. Čedo Jović izvijestio da je Antun Kundić priveden zbog neizvršavanja radne obveze, da je tamo došlo do nekakve tučnjave i da je uslijed toga ta osoba preminula te da je došlo do ubojstva.

S druge strane iz iskaza svjedoka Rozalije Kundić i Milovana Petrovića slijedi suprotno.

Naime, svj. Rozalija Kundić između ostaloga u svome iskazu navodi da je, kada joj je kćer rekla da se njezin suprug Antun Kundić neće vraćati kući, nakon večere legla spavati i da je nakon izvjesnog vremena čula lavež pasa te se ustala i kroz prozor vidjela jednog policajca kako dolazi do njihove kuće, da su iz kuće izašli kćerka i zet te je čula kada je taj policajac govorio kćerki i zetu da je njezin suprug umro od infarkta.

U tom pravcu iskazuje i svjedok Milovan Petrović koji između ostaloga u svome iskazu navodi kako mu je poznata činjenica smrti Antuna Kundića i da mu je osobno na njegov upit što se s tim čovjekom dogodilo pukovnik Grahovac odgovorio da je umro od srca.

Imamo li u vidu iskaze svjedoka Rozalije Kundić i Milovana Petrovića s jedne strane, te obranu optuženog i iskaz svj. Dušana Grahovca s druge strane postavlja se pitanje sadržaja izvješćivanja nadređenih od strane optuženog, na koji je način optuženi Čedo Jović u svom izvješću prikazao smrtno stradavanje Antuna Kundića. Je li taj događaj prijavio nadređenima na način kao da se ne radi o kaznenom djelu ili pak kao premlaćivanje Antuna Kundića od strane stvarno mu podređenih vojnih policajaca koje je premlaćivanje rezultiralo smrću Antuna Kundića, kako to optuženi tvrdi u svojoj obrani.

Imamo li u vidu sadržaj spisa Kir-210/00 u koji je sud izvršio uvid i to izvješće SUP-a Vukovar od 31. svibnja 1995.g. o nesretnom slučaju (iz kojega proizlazi da je 04. svibnja 1995.g. u 20,10 sati dežurni Stanice milicije Dalj obavijestio SUP Vukovar da je obaviješten od strane vojne policije u Dalju da je noću 3/4. svibanj 1995.g. u vojnom pritvoru u Dalju preminuo Antun Kundić, da je odmah nakon ove obavijesti izvješten istražni sudac Općinskog suda Vukovar Slavko Teofilović), zapisnika o očevidu obavljenog u predmetu smrti Antuna Kundića (iz kojega je vidljivo da je dana 04. svibnja 1995.g. u 20,30 sati istražni sudac obaviješten od strane SUP-a Vukovar da je jedno lice preminulo u vojnom pritvoru u Dalju i da je potrebno izaći na lice mjesta, te iz istoga proizlazi da na licu mjesta nisu zatečene osobe koje su tukle Antuna Kundića, nego samo policajac Stanice milicije Dalj koji je osiguravao mjesto događaja), te u službene bilješke, a iz kojih proizlazi da su neposredni počinitelji ovog kaznenog djela Stevan Ristić, Miodrag Kikanović, Novak Simić te Nenad Vučković od strane policije ispitani tek 31.05. 1995.g., skoro mjesec dana nakon smrtnog stradavanja Antuna Kundića, a na okolnosti uzroka njegove smrti, pri čemu niti jedan od navedenih nije ispitao u svojstvu osumnjičenika, a što je na koncu i rezultiralo zaključkom SUP-a Vukovar upućenog Okružnom javnom tužiocu Beli Manastir da je uzrok smrti Antuna Kundića nesretna slučaj), proizlazi zaključak da je optuženi Čedo Jović smrt Antuna Kundića ustvari neistinito prikazao pretpostavljenima pukovniku Dušanu Grahovcu i potpukovniku Stojanu Pralici na način kao da se ne radi o kaznenom djelu, a što ustvari znači da ih o predmetnom događaju nije niti izvijestio.

Sud stoga navode obrane optuženog, te svj. Dušana Grahovca (glede sadržaja izvješćivanja, da je svjedok Dušan Grahovac od strane optuženog izvješten da je došlo do ubojstva Antuna Kundića od strane vojnih policajaca) nije uvažio cijeneći ovaj dio njihovih navoda neuvjerljivim i nelogičnim, i to glede obrane optuženog usmjerene izbjegavanju njegove kazneno pravne odgovornosti, a glede iskaza svj. Dušana Grahovca, pogodovanju obrane optuženog.

U tom pravcu osim naprijed već rečenog govore i navodi svjedoka Dušana Lončara iz kojih proizlazi da je na nivou korpusa postojala praksa održavanja brifinga na kojima je bio i Dušan Grahovac, njegov prvo podčinjeni, da je za svaki incident ili nesretan slučaj kakav je bio ovaj sa pokojnikom postojala obveza da se na brifinzima njega obavijesti te da se ne sjeća je li ga Grahovac o tome događaju obavijestio. Istina, ovaj svjedok u svome iskazu navodi i da je nakon što mu je predložen iskaz svjedoka Dušana Grahovca iz kojega slijedi kako ga je o stradavanju Antuna Kundića isti izvijestio, ali da on taj događaj nije zapamtio i da ga se ne sjeća, ali da ne može apriori reći niti da ga je izvijestio niti da ga nije izvijestio, ali da nema razloga nevjеровati pukovniku Grahovcu. S obzirom na iskaz svjedoka Milovana Petrovića i ošt. Rozalije Kundić proizlazi da se kao razlog smrti Antuna Kundić navodio srčani infarkt a ne premlaćivanje od strane vojne policije, očigledno je da svjedok Lončar o predmetnom događaju ustvari i nije izvješten od strane Dušana Grahovca, a isto tako niti je o tom događaju istinito izvješten Dušan Grahovac od strane optuženog. S obzirom na utvrđene okolnosti smrtnog stradavanja Antuna Kundića sasvim je sigurno da se nije radilo o nečem uobičajenom i čestom te bi se zasigurno svjedok Dušan Lončar da je kojim slučajem o tome događaju bio izvješten istinito, pogotovo da je smrtno stradavanje Antuna Kundića nastupilo djelatnošću vojnih policajaca, istog događaja i prisjetio.

Nadalje, opt. Čedo Jović u svojoj obrani govoreći o maltretiranju pripadnika radnog voda, te smrtnom stradavanju Antuna Kundića, iako je kao profesionalni vojnik upoznat sa Pravilima međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, te događaje opisuje kao „pizdarije“ koje su činili vojni policajci i pripadnici 35. Slavonske brigade Vojske tzv. „RSK“. Time jasno stavlja do znanja svoj stav o značenju i težini takvih postupanja stvarno mu podčinjenih vojnih policajaca. Istina, na glavnoj raspravi od 01. lipnja 2012. godine u svojoj obrani opt. traži da mu se ne imputira da je smrt čovjeka nazvao pizdarijom jer je on samo vjerno prenio ono što su mu Simić ili netko od druge dvojice tako prenijeli. Međutim, ti njegovi navodi su neistiniti te su sračunati umanjenju njegove kaznene pravne odgovornosti, budući su u suprotnosti ustvari sa sadržajem njegovih ranijih obrana iz kojih proizlazi da navedeni izraz ipak nije upotrijebio samo kako bi vjerno prenio što su mu Simić ili netko drugi od vojnih policajaca prenio. Naime, opt. u više navrata, na više mjesta, spominje izraz „pizdarija“ koju su napravili vojni policajci. Da je kojim slučajem samo želio vjerno prenijeti ono što je doznao od vojnih policajaca, taj bi izraz spomenuo samo jednom. U tom pravcu bila bi prihvatljiva argumentacija da je samo vjerno prenio ono što je čuo, kada u svojoj obrani govori da mu je od strane vojnih policajaca rečeno da su napravili neku pizdariju i da kada ih je pitao kakvu su to pizdariju napravili su rekli da su tog čovjeka tukli, šutirali nogama i da je čovjek nakon toga umro. Međutim, kasnije spominjane izraza „pizdarija“ od strane optuženog, a s obzirom na kontekst u kojem je taj izraz izgovoren, (kada navodi u svojoj obrani da je nakon saznanja za tu pizdariju odmah obavijestio komandanta brigade, da su njemu došli reći da su napravili tu pizdariju zato što je tada bio u kancelariji na svom radnom mjestu, da su se i prije kritičnog događaja događale pizdarije kada su maltretirani pripadnici radnog voda) ukazuje da se tu ustvari radi o upravo o stavu opt. prema težini i značenju takvih nedopuštenih postupanja stvarno mu podčinjenih vojnih policajaca. Nadalje, optuženi iako je u ranijim slučajevima činjenja težih kaznenih djela od strane pripadnika brigade praktično obavljao izvidne radnje iz nadležnosti vojne policije te je protiv počinitelja tih kaznenih djela podnosio i kaznene prijave, tako ne postupa i po saznanju činjenja najtežih kaznenih djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava ((primjerice u slučaju maltretiranja Ivana Bodze (kada je po kazivanju toga svjedoka optuženi zbog vidljivih ozljeda mogao vidjeti da je prije nego je doveden kod njega na razgovor fizički maltretiran)), ili u drugim slučajevima maltretiranja pripadnika radnog voda za koja je po vlastitom priznanju znao da se

dogadaju, a na koncu niti u slučaju smrtnog stradavanja Antuna Kundića). Isto tako, optuženi ne osigurava niti nazočnost osoba koje su činile takve „pizdarije“ do dolaska istražnih organa (a što je bio dužan činiti kao stvarni zapovjednik vojne policije), niti, s obzirom da je znao da se nije radilo o „pizdariji“ nego o teškom kaznenom djelu protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnom zločinu protiv civilnog stanovništva, osobe koje su ta djela počinila ne lišava slobode (iako je za to imao mogućnosti što proizlazi kako iz iskaza svj. Slavka Kit (iz čijeg iskaza je vidljivo da je optuženi i kao organ bezbjednosti bio dužan u koliko su za to ispunjeni uvjeti lišiti slobode osobu koja je propust učinila i žurno ga prepratiti nadležnom vojnom tužiteljstvu, a koji je iskaz u tom dijelu sud također uvažio kao istinit), te ranije citiranih Pravila službe vojne policije u OS SFRJ, tako i iz sadržaja Pravila službe organa bezbjednosti u oružanim snagama SFRJ, a niti podnosi kaznenu prijavu protiv počinitelja tako teških kaznenih djela koji su nečovječno postupali prema civilnom stanovništvu.

Sud je nadalje, u tom pravcu (osim što iz obavijesti o nesretnom slučaju SUP-a Vukovar, te službenih bilješki o obavljenim obavijesnim razgovorima između ostalih i sa osobama koje su usmratile Antuna Kundića, o čemu je naprijed bilo govora, proizlazi da kaznene prijave nisu bile podnesene), u cilju utvrđenja je li ikada poduzet kazneni progon protiv neke osobe u povodu smrti Antuna Kundića, je li itko odgovarao za smrt Antuna Kundića, od nadležnih institucija Republike Hrvatske (Županijskog suda u Vukovaru, Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru, Općinskog državnog odvjetništva u Vukovaru, Općinskog suda u Belom Manastiru, Općinskog državnog odvjetništva u Belom Manastiru, Državnog arhiva u Osijeku) zatražio navedene podatke, te je utvrđeno da zbog smrtnog stradavanja Antuna Kundića nije pokretan kazneni postupak ni protiv koje osobe odgovorne za njegovu smrt. Tako je dopisom Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru utvrđeno da nije zaprimilo kaznenu prijavu povodom smrti Antuna Kundića 03. svibnja 1995.g., da nije poduziman kazneni progon protiv Steve Ristića niti Milovana Petrovića kao niti protiv bilo koje osobe te da ne raspolažu dokumentacijom u svezi s predmetnim događajem. Iz dopisa Općinskog državnog odvjetništva u Vukovaru proizlazi da glede smrti Antuna Kundića 03. svibnja 1995.g. u njihovim evidencijama nema zaprimljene kaznene prijave u svezi navedenog događaja. Iz dopisa Županijskog suda u Vukovaru je utvrđeno da se pred Županijskim sudom u Vukovaru protiv Steve Ristića i Milovana Petrovića ne vodi kazneni postupak. Nadalje je iz dopisa Županijskog suda u Vukovaru utvrđeno kako s njihove strane izvršenim pregledom preuzetih sudskih imenika „KI“, „Kri“ iz sudova tzv. „Republike Srpske Krajine“ nisu pronađeni podaci da se i pred tim sudovima vodio kazneni postupak protiv Steve Ristića i Milovana Petrovića. Iz dopisa Općinskog državnog odvjetništva u Belom Manastiru utvrđeno je da iz upisnika kaznenih predmeta iz 1996.g. i 1997.g. te dijela kaznenih upisnika iz 1990.g. nemaju evidentirane osobe Stevu Ristića i Milovana Petrovića. Uvidom u dopis Općinskog suda u Belom Manastiru utvrđeno je da uvidom u imenike i upisnike „K“ za 1996.g. i 1997.g. kod tzv. „Opštinskog suda u Belom Manastiru“ nije pokrenut kazneni progon protiv Steve Ristića i Milovana Petrovića. Provjerom kroz upisnik preuzetih upisnika tzv. „Okružnog suda Beli Manastir“ za godine 1992.g. do 1997.g. u Županijskom sudu u Osijeku utvrđeno je da nije evidentirano vođenje kaznenih postupaka prema Stevi Ristiću i Milovanu Petroviću. Iz dopisa Državnog arhiva u Osijeku utvrđeno je da se u dokumentaciji koju posjeduje Državni arhiv u Osijeku (Okružni sud Beli Manastir od 1991.g. do 1997.g.) ne nalaze podaci o zaprimljenoj kaznenoj prijavi povodom smrti Antuna Kundića dana 03. svibnja 1995.g. te o eventualno poduzetom kaznenom progonu protiv Čede Jovića, Steve Ristića i Milovana Petrovića.

Istina, iz iskaza svjedoka Stojana Alapovića proizlazi da je zbog smrti Antuna Kundića s mjesta zapovjednika civilne policije u Dalju bio smijenjen Boško Blagić i to zbog

neažurnosti postupanja. Međutim smjena Boška Blagića ako je ista doista i provedena očigledno nema nikakve veze sa neažurnim postupanjem policije u slučaju smrti Antuna Kundića. Naime, iz dopisa SUP-a Vukovar od 31. svibnja 1995. godine u koji je sud izvršio uvid (spis Kir-210/00) proizlazi da je dežurni Stanice milicije Dalj o predmetnom događaju izvijestio SUP Vukovar isti dan kada je o tome izvješten od strane vojne policije, dakle 04. svibnja 1995. godine. S druge strane očigledno je da Stanica milicije Dalj nije sudjelovala u kriminalističkoj obradi slučaja smrtnog stradavanja Antuna Kundića budući iz službenih bilješki sačinjenih u svezi smrtnog stradavanja Antuna Kundića (koje također prileži spisu Kir-210/00) jasno proizlazi da su u tom predmetu postupali pripadnici SUP-a Vukovar Odjel za suzbijanje kriminaliteta Vukovar.

Nadalje, u cilju utvrđenja na čiju su inicijativu pokrenute predistražne radnje u svezi smrtnog stradavanja Antuna Kundića ispitani su i svjedoci Stojan Alapović, Slavko Teofilović i Gordana Skeledžija-Šijakov.

Tako iz iskaza svjedoka Stojana Alapovića proizlazi da je u sporno vrijeme bio dežuran tijekom 1995.g. kada je dobio obavijest iz Vukovarske policije da je iz radnog voda u Dalju dovedena umrla osoba nakon koje obavijesti je došao do zapovjednika komandanta kasarne koja se nalazila u Dalju sjedište koje je bilo u Šajberovoj kući, ali su mu na portirnici rekli da ga komandir može primiti tek za dva sata, te da dođe sutra, da je potom sreo Borisa Plavšića s kojim je sačinio obavijest tužiteljstvu Vukovar, da je zapovjednik civilne policije u Dalju tada bio Blagić Boško koji je zbog propusta u svezi smrti Antuna Kundića koji su se oglasili u neažurnom postupanju smijenjen s mjesta zapovjednika civilne policije. Nadalje, iz njegova iskaza proizlazi da je do Šajberove kuće po pozivu načelnika policije iz Vukovara došao nakon što je na lice mjesta već izlazio istražni sudac.

Svjedoci Slavko Teofilović i Gordana Skeledžija-Šijakov ne sjećaju se predmetnog događaja s tim što je Slavko Teofilović prepoznao svoj potpis nakon što je izvršio uvid u dopis od 12. svibnja 1995.g., zapisnik o uvidaju od 04. svibnja 1995.g. te naredbu o obdukciji leša od 04. svibnja 1995. godine. Nadalje, kao svjedok ispitana Gordana Skeledžija Šijakov je navela da je doznala za događaj kada je pročitana ukidbenu presudu Vrhovnog suda RH gdje je vidjela da se povezuje s tim događajem jer da je bila nazočna očevidu tj. obdukciji, te da joj nije poznato zašto je bila prisutna na toj obdukciji, pa pretpostavlja da je na istu pristupila jer je sudac Teofilović bio spriječen.

Iskazima rečenih svjedoka u ovom dijelu sud je poklonio vjeru kao istinitim osim dijelu iskaza Gordane Skeledžija Šijakov u kojem pretpostavlja da je bila nazočna navedenom očevidu i obdukciji, budući je taj dio njezina iskaza u suprotnosti s obdukcijским zapisnikom iz kojega nedvojbeno proizlazi da je obdukciji mrtvog tijela Antuna Kundića nazočio upravo istražni sudac Slavko Teofilović.

Iz ovakvih iskaza svjedoka Stojana Alapovića, Slavka Teofilovića i Gordane Skeledžija-Šijakov nije bilo moguće utvrditi na čiju su inicijativu pokrenute predistražne radnje poduzete u svezi smrtnog stradavanja Antuna Kundića.

Što se tiče iskaza kao svjedoka saslušanog Gorana Savića vidljivo je da isti nema nikakvih saznanja o smrtnom stradavanju osobe Antuna Kundića dok iz iskaza svjedoka Miodraga Kikanovića i Radovana Krstinića proizlazi da su isti u svezi smrtnog stradavanja

Antuna Kundića išli na obavijesni razgovor u policiju te iz njihovih iskaza također nije bilo moguće utvrditi po čijoj inicijativi su bile pokrenute predistražne radnje u svezi smrtnog stradavanja Antuna Kundića.

Međutim, uvidom u naprijed spominjani dopis SUP-a Vukovar od 31. svibnja 1995. godine, zapisnika o očevidu od 04. svibnja 1995. godine (koji prileži spisu Kir-210/00) o kojima je naprijed bilo govora u koje je dopise i zapisnik sud izvršio uvid, proizlazi da su predmetne predistražne radnje u svezi smrtnog stradavanja Antuna Kundića poduzete na inicijativu SUP-a Vukovar nakon što je SUP Vukovar zaprimio izvješće Stanice milicije Dalj o zaprimljenoj obavijesti vojne policije u Dalju da je noću 3/4. 05.1995.g. u vojnom pritvoru u Dalju preminuo Antun Kundić, a ne na inicijativu optuženog. Navode obrane optuženog u tom dijelu, kao i navode svjedoka Dušana Grahovca (iz kojih proizlazi kako ga je optuženi izvijestio koje je mjere poduzeo i da zna da je Čedo Jović tražio intervenciju vojne policije, da se izvrši očevid, da je svjedok tražio da izađe i Maljković Milan koji je bio krim. tehničar i koji je radio uvidaje te da je svjedok izvijestio i civilnu policiju i istražnog suca, a misli da je optuženi pozvao i hitnu pomoć) sud nije uvažio cijeneći takovu obranu optuženog kao i iskaz svj. Dušana Grahovca u rečenom dijelu neuvjerljivim, nelogičnim, budući su isti suprotni izvedenim dokazima (zapisnik o očevidu, izvješće SUP-a Vukovar, o kojima je naprijed bilo govora) te je takva obrana optuženog usmjerena izbjegavanju njegove kazneno pravne odgovornosti, a iskaz svj. Dušana Grahovca usmjeren pogodovanju obrani optuženog.

S druge strane optuženi kao stvarni zapovjednik voda vojne policije po saznanju za maltretiranje pripadnika radnog voda te smrtnog stradavanja Antuna Kundića ne predlaže zapovjedniku brigade niti provođenje stegovnih mjera - niti suspendiranje tih osoba, niti kažnjavanje za učinjeno (a koja je obveza s njegove strane postojala ne samo kao stvarnog zapovjednika voda vojne policije nego i sa strane njegove dužnosti organa bezbjednosti u brigadi, a što proizlazi i iz iskaza svj. Slavka Kita (iz čijeg iskaza proizlazi da je optuženi kao načelnik bezbjednosti u brigadi bio dužan osim izvješćivanja komandanta brigade i nadređenog mu organa bezbjednosti i predložiti poduzimanje odgovarajućih mjera, te da je ovisno o težini propusta u koliko su ispunjeni uvjeti mogao tu osobu koja je učinila propust i lišiti slobode, koji dio iskaza je sud također uvažio kao istinit), kao i ranije navodnih Pravila službe).

Ta naprijed rečena činjenica nepostupanja optuženog po njegovu saznanju za smrt Antuna Kundića proizlazi kao nesporna već iz navoda obrane optuženog. Istina, iz obrane optuženog proizlazi kako on kao organ sigurnosti nije imao takve ovlasti za suspendiranje bilo koga kao niti ovlasti za pritvaranje takvih osoba. Međutim ti su njegovi navodi neuvjerljivi i nelogični te usmjereni izbjegavanju njegove kazneno pravne odgovornosti pa ih sud stoga nije niti uvažio. Ovi su navodi obrane optuženog u suprotnosti i s navodima svjedoka Slavka Kit iz kojih proizlazi suprotno jer da je optuženi kao organ sigurnosti u brigadi bio ovlašten predložiti komandantu brigade i suspendiranje i stegovno kažnjavanje takve osobe, kao i lišiti slobode osobe koje su učinile propuste u postupanju, da je svaki organ bezbjednosti mogao lišiti slobode počinitelja kaznenog djela, da su oni kao organi bezbjednosti imali posebne iskaznice kojima su se legitimirali i na kojima su bili naznačeni njihovi osobni podaci s jedne strane, a s druge strane su se nalazile njihove ovlasti, a što je sve bilo potpisano i ovjereno. Navode svjedoka Slavka Kit u rečenom dijelu (a koje je sud kao istinite uvažio) potvrđuje, a na takva ovlaštenja upućuje i sadržaj Pravila službe organa bezbjednosti u oružanim snagama SFRJ kojima je točkom 23 propisao da je zapovjednik organa bezbjednosti odgovoran za stanje i aktivnosti vojne policije starješini komande, te sadržaj pravila službe vojne policije oružanih snaga SFRJ kojim je točkom 13 propisano da je starješina organa bezbjednosti koji

predlaže uporabu jedinice vojne policije odgovoran starješini jedinice za, između ostalog, i izvršavanje zadataka vojne policije. S obzirom na ulogu organa bezbjednosti u brigadi koja se odnosi na predlaganje uporabe vojne policije, a s tim u svezi i na odgovornost organa sigurnosti za aktivnosti i izvršavanje zadataka vojne policije, sasvim je jasno da je organ sigurnosti imao i obvezu predlagati suspendiranje i stegovno kažnjavanje pripadnika vojne policije za aktivnosti koje postrojbe odgovara, kao i obvezu lišiti slobode vojnu osobu zatečenu na izvršenju kaznenog djela. S tim u svezi samo izvješćivanje od strane optuženog kao organa sigurnosti u postrojbi neposredno nadređenih o kažnjivom, nedopuštenom postupanju pojedinih pripadnika vojne policije ili vojnika (ako je istih izvješćivanja i bilo) na „jutarnjem referisanju“ zapovjednika brigade, te „kompletnog kolegija“, iako se niti ovi navodi obrane optuženog ne mogu uzeti u obzir kao istiniti jer su isti, s obzirom na naprijed utvrđeno, neuvjerljivi i neograničeni te usmjereni izbjegavanju kazneno pravne odgovornosti optuženog, ne eksculpira opt. Čedu Jovića od odgovornosti za nedopuštene radnje stvarno mu podređenih vojnih policajaca.

Istina svj. Slavko Kit u svom iskazu između ostaloga navodi da je za slučaj da je djelatnošću vojne policije stradala civilna osoba te da je zbog tog stradavanja civilne osobe načelnik organa bezbjednosti u brigadi o tom stradavanju izvijestio civilnu policiju i civilnog istražnog suca, da bi takvim postupanjem taj načelnik korektno postupio pogotovo ako je potrebno izvršiti nekakav očevid ili slično. Međutim, s obzirom na radnje koje je optuženi doista poduzimao nakon smrtnog stradavanja Antuna Kundića, a o čemu je naprijed bilo više riječi (prikazivanje nadređenima predmetnog događaja na način kao da se ne radi o kaznenom djelu), ne zadržavanje počinitelja toga kaznenog djela do dolaska istražnih organa, ne podnošenje kaznenih prijava protiv tih osoba za to kazneno djelo, ne lišavanjem slobode takvih osoba zbog počinjenja takvog kaznenog djela, ne poduzimanje bilo kakvog postupka u cilju udaljenja takvih osoba iz postrojbe vojne policije) očigledno je da se takav hipotetski odgovor na hipotetsko pitanje ne može odnositi na konkretan slučaj, a s obzirom na naprijed utvrđeno ponašanje optuženog u postupanju po saznanju za smrt Antuna Kundića.

Sve naprijed navedeno i utvrđeno upućuje na zaključak da optuženi nije ispunio svoju garantnu obvezu, budući očigledno nije poduzeo niti jednu radnju da se počinitelji kaznenog djela koji su nečovječno postupali prema civilnom stanovništvu kazne i onemogućće u takvom budućem ponašanju. Optuženi tu obvezu nije ispunio kao stvarni zapovjednik voda vojne policije u sklopu 35. Slavonske brigade Vojske tzv. „RSK“. Optuženi kao stvarni zapovjednik voda vojne policije ne poduzima radnje kojima bi onemogućio štetna ponašanja njemu stvarno podređenih vojnih policajaca, ne inicira provođenje predistražnih radnji kako bi se počinitelji tih kaznenih djela kaznili i na taj način onemogućili u daljnjem činjenju takvih djela. Ne poduzima radnju za suspendiranje takvih pripadnika vojne policije iz jedinice kao niti za stegovno kažnjavanje, ne uhićuje osobe koje su počinile tako teška kaznena djela kroz inkriminirano razdoblje, ne podnosi niti kaznene prijave protiv tih vojnih policajaca iako je upoznat sa činjenicom počinjenja kaznenog djela od strane stvarno mu podređenih vojnih policajaca. To proizlazi i iz činjenice postupanja policije vezano za smrtno stradavanje Antuna Kundića u kojem su postupanju osobe koje su odgovorne za smrt Antuna Kundića ispitane kao građani, a ne kao osumnjičeni. Da je kojim slučajem od strane optuženog kao stvarnog zapovjednika vojne policije bila podnesena kaznena prijava protiv osoba odgovornih za smrt Antuna Kundića kao i odgovornih za nečovječno postupanje prema civilnom stanovništvu (pripadnicima radnog voda Hrvatske i Mađarske nacionalnosti), budući je optuženi znao o kojim se osobama radi, događaj smrtnog stradavanja Antuna Kundića ne bi bio prijavljen kao slučaj smrti („preminuo“) od strane vojne policije Dalj, a u kojem slučaju te osobe prilikom policijskog ispitivanja ne bi bile ispitane kao građani u cilju prikupljanja

obavijesti o uzrocima smrti, nego bi bile ispitane kao osumnjičenici. Dapače, optuženik u tom pravcu očigledno neistinito o predmetnom događaju smrtnog stradavanja Antuna Kundića izvješćuje i svoje nadređene prikazujući cijeli događaj na način kao da se ne radi o kaznenom djelu iako zna da se ustvari radilo o usmrćenju Antuna Kundića.

Okolnost što su civilni organi postupali glede smrti Antuna Kundića, a što proizlazi iz iskaza svjedoka Dušana Lončara i Dušana Grahovca, kao i iz spisa Kir-210/00, jer nisu bili ustrojeni vojni sudovi je neodlučna za odgovornost optuženog iz razloga što su i civilni organi kaznenog progona očigledno postupali u pravcu kako im je to prezentirano od strane vojne policije, budući su i postupali po obavijesti vojne policije o počinjenom djelu (a što se jasno razaznaje već iz dopisa SUP-a Vukovar od 31.05.1995.g. koji prilaži spisu Kir-210/00), a u kojoj je vojnoj policiji stvarnu zapovjednu ulogu imao upravo opt. Čedo Jović, budući optuženi kao stvarni zapovjednik vojne policije nije poduzeo mjere i radnje kako bi se počinitelji tih djela procesuirali i kaznili. Teško je za očekivati da su obavijest Stanici milicije Dalj u svezi smrtnog stradavanja Antuna Kundića od strane vojne policije Dalj podnijele osobe koje su usmratile Antuna Kundića, pa i formalni zapovjednik vojnog vođa Novak Simić, pogotovo u situaciji kada se nakon usmrćenja Antuna Kundića vojni policajci obraćaju sebi stvarno nadređenom zapovjedniku vojne policije, opt. Čedi Joviću. S obzirom da je Čedo Jović znao tko su osobe odgovorne za smrt Antuna Kundića, da je kojim slučajem htio izvijestiti civilne organe (Stanicu milicije Dalj kojoj je izvješće o smrti Antuna Kundića jedino i odaslano od strane vojne policije u Dalju) o osobama odgovornim za smrt Antuna Kundića, izvješće vojne policije Dalj upućeno Stanici milicije Dalj zasigurno bi sadržavalo imena odgovornih za smrt Antuna Kundića, te bi se u tom slučaju počinitelji toga djela ispitali u policiji u svojstvu osumnjičenika, a ne bi se iste osobe tretiralo kao građane od kojih se prikupljaju obavijesti o počinjenom kaznenom djelu, a i sama formulacija smrti Antuna Kundića ne bi bila naznačena izrazom „preminuo“ nego izrazom „usmrćen“ budući je optuženik Čedo Jović jako dobro znao okolnosti pod kojima je smrtno stradao Antun Kundić. Za takav zaključak suda, da nisu poduzete nikakve mjere u cilju sankcioniranja odgovornih za smrt Antuna Kundića, znakovit je i (osim navoda obrane optuženog iz kojih proizlazi da osobe koje su počinile kazneno djelo na štetu Antuna Kundića su ostale raditi u vojnoj policiji i nisu suspendirane) dio iskaza svjedoka Miodraga Kikanovića koji u svome iskazu između ostaloga navodi kako nakon što su bili u policiji dati iskaze vezano uz stradavanje Antuna Kundića više nije vođen neki daljnji postupak.

S obzirom na radnje koje je SUP Vukovar poduzimao u svezi obavijesti vojne policije (pribavljanje obavijesti od građana o počinjenom djelu, pri čemu osobe koje su kazneno djelo počinile isu ispitivane u svojstvu osumnjičenika nego u svojstvu građana) nedvojbeno proizlazi da optuženi kao stvarni zapovjednik vojne policije nije podnio kaznene prijave protiv počinitelja kaznenog djela na štetu Antuna Kundića, iako je znao o kojim se osobama radilo te da je ustvari cijeli događaj prijavljen SUP-u Vukovar od strane vojne policije, a kojom je stvarno zapovijedao opt. Čedo Jović, na način kao da se ne radi o kaznenom djelu.

Opće poznata je činjenica da je i u inkriminiranom vremenskom razdoblju (konac prosinca 1993.g. do lipnja 1995. godine) u Republici Hrvatskoj bila u tijeku oružana pobuna dijela lokalnog srpskog stanovništva kojima se pridružila tzv. JNA, a protiv ustavnopravnog poretka Republike Hrvatske, da je na privremeno okupiranom području koji je uključivao i mjesto Dalj i njegovu okolicu došlo do protjerivanja većine nesrpskog stanovništva iz mjesta Dalj, a što je učinjeno s ciljem da se to mjesio učini etnički čistim srpskim naseljem. Također je notorna činjenica da su preostali mještani hrvatske i mađarske nacionalnosti (a što

nedvojbeno slijedi i iz iskaza saslušanih svjedoka Rozalije Kundić, Ivana Bodze, Josipa Ledenačana, Emerika Huđika, Jožefa Kremenerskog, Mirka Kelave, Željka Čokaša, Gorana Medanića, Đorđa Jelića, Maria Lazara, Ivana Horvata, Stojana Alapovića) od strane vojnih vlasti tzv. „Vojske Republike Srpske Krajine“ prisiljavani na rad i izvirgavani psihičkom i fizičkom zlostavljanju od strane istih.

Kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. OKZ RH je blanketno kazneno djelo što znači da za njegovo postojanje nije dovoljno da počinitelj izvrši radnje poblizje opisane u zakonskom opisu nego i da to učini kršeći pravila međunarodnog prava i to za konkretan slučaj odredbi čl. 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata i odredbi čl. 4., 5. i 13. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II). Odredbom čl. 3. spomenute Ženevske konvencije propisano je da se sa osobama koje izravno ne sudjeluju u neprijateljstvima (civilima) u svakoj prilici postupa čovječno te je u odnosu na te osobe zabranjeno nasilje protiv života i tjeela osobito sve vrste ubojstava, sakaćenja, okrutnog postupanja i mučenja, povrede osobnog dostojanstva, uvredljivim i ponižavajućih postupaka. Člankom 4. navedenog Dopunskog Protokola (Protokol II.) propisuje da sve osobe koje izravno ne sudjeluju ili su prestale sudjelovati u neprijateljstvima bez obzira na to je li njihova sloboda ograničena ili nije imaju pravo na poštivanje svoje ličnosti, svoje časti te će se prema njima postupati čovječno te je s tim u svezi zabranjeno nasilje protiv života, zdravlja i fizičkog ili mentalnog blagostanja osoba, ubojstvo te okrutni postupci kao što su mučenje, sakaćenje ili bilo koji oblik tjelesne kazne, povrede osobnog dostojanstva, osobito uvredljivi i ponižavajući postupci. Članak 5. istog Dopunskog Protokola odnosi se na osobe lišene slobode te propisuje da će prema tim osobama u istoj mjeri kao i u odnosu na lokalno civilno stanovništvo biti osigurani zdravstveni i higijenski uvjeti te pružena zaštita od klimatskih nepogoda i opasnosti od oružanih sukoba, a ako moraju raditi uživat će što se tiče uvjeta rada i što se tiče zaštite na radu pogodnosti slične onima što ih uživa lokalno civilno stanovništvo. Odgovorni za zatočenja ovih osoba dužni su između ostalog u granicama svojih mogućnosti te zatočene osobe ne ugrožavati u smislu njihovog fizičkog ili mentalnog zdravlja i integriteta nikakvim neopravdanim činom ili propustom, a sa osobama čija je sloboda na bilo koji način ograničena iz razloga vezanih uz oružani sukob postupat će čovječno. Člankom 13. istog Dopunskog Protokola, a koji se odnosi na zaštitu civilnog stanovništva, propisano je da civilno stanovništvo i građanske osobe uživaju opću zaštitu od opasnosti koje proizlaze iz vojnih operacija, da civilno stanovništvo niti građanske osobe ne smiju biti predmet napada, zabranjeni su čini nasilja ili prijetnje nasiljem kojih je glavna svrha terorizirati civilno stanovništvo.

Optuženi kao stvarni zapovjednik vojne policije u predmetnoj postrojbi, onaj koji treba biti garant zakonitog postupanja njemu stvarno podređenim i koji je kao takav dužan spriječiti nastupanje bilo domaćim bilo međunarodnim pravom zabranjenih posljedica, tako ne postupa. U okviru svojih ovlasti stvarnog zapovjednika vojne policije opt. Čedo Jović s obzirom na svoju garantnu funkciju koja u sebi sadržava i dužnost da kao nadređeni spriječi nezakonito postupanje podređenih osoba to ne čini, ustvari ne poduzima ništa da se počinitelji tih nedjela kazne i time onemoguću u daljnjem protupravnom postupanju, ne poduzima sve nužne i razborite mjere koje su u njegovoj moći da bi takve radnje spriječio ili suzbio. Takav zaključak proizlazi već iz činjenice što iako optuženi zna za „pizdarije“ koje su činili vojni policajci kojima je bio nadređen (premlaćivanjem Antura Kundića do smrti, saznanja za višekratno kroz duže vremensko razdoblje zlostavljanje pripadnika radnog voda nesrpske nacionalnosti, zlostavljanje Ivana Bodze, a koje činjenice priznaje sam optuženi u svojoj obrani) ne predlaže njihovo suspendiranje niti stegovno sankcioniranje te isti ostaju u

postrojbi vojne policije kojoj je optuženi stvarno nadređen. Očigledno je da prema tim osobama ne poduzima nikakve radnje u cilju sankcioniranja njihovog protupravnog postupanja te onemogućavanja tih osoba u takvom njihovom daljnjem protupravnim postupanju. Umjesto da se od strane optuženog kao stvarnog zapovjednika vojne policije poduzmu mjere i radnje prema počiniteljima toga djela, iste se očigledno ne poduzimaju. Cijeli se slučaj smrti Antuna Kundića s druge strane neistinito prijavljuje od strane optuženog na način kao da se ne radi o kaznenom djelu (kako optuženiku nadređenim osobama, tako i Stanici milicije Dalj). Prijavljivanje usmrćenja Antuna Kundića na takav način od strane optuženog svojim nadređenim, te izvješćivanje Stanice milicije Dalj o događaju na način kao da se ne radi o kaznenom djelu, zasigurno ne predstavlja poduzimanje razboritih mjera od strane optuženog kako bi se počinitelji protupravnih postupanja kaznili i onemogućili u njihovom takvom daljnjem postupanju. Optužen se iako zna da je počinjeno teško kazneno djelo ne „aktivira“, ne poduzima predistražne radnje koje je u ranijim slučajevima činjenja težih kaznenih djela poduzimao, ne lišava slobode počinitelje tih djela, ne podnosi kaznene prijave protiv istih, a niti inicira poduzimanje stegovnih mjera za kažnjavanje počinitelja tih djela, a što je sve kao stvarni zapovjednik vojne policije bio dužan učiniti kako bi počinitelji tih djela bili kažnjeni i time spriječeni u njihovu daljnjem protupravnim postupanju. Takvim svojim postupanjem, propuštanjem radnji koje je dužan izvršiti opt. Čedo Jović ostvario je radnju počinjenja predmetnog kaznenog djela nečinjenjem.

Ubrojivost opt. Čede Jovića tijekom postupka nije bila dovedena u pitanje.

U izvršenju ovog kaznenog djela opt. Čedo Jović postupao je s izravnom namjerom. Svjestan je da je stvarni zapovjednik vojne policije, da je nadređen vojnim policajcima Novaku Simiću, Miodragu Kikanoviću i Radovanu Krstiniću. Zna da pripadnici vojne policije kojima je stvarno nadređen nečovječno postupaju prema civilnom stanovništvu, da svojim radnjama istima nanose ozljede i time povređuju tjelesni integritet civilnog stanovništva, ubijaju civilno stanovništvo i da time krše pravila međunarodnog prava, te da su objekt njihovih radnji civilne osobe. Svjestan je da je kao stvarni zapovjednik vojne policije dužan poduzeti mjere i radnje kako bi se počinitelji tih djela kaznili i na taj način onemogućili u daljnjem činjenju tih djela. Svjestan svih tih saznanja kao i svoje stvarne zapovjedne uloge propušta poduzeti radnje kojim bi se počinitelji protupravnih postupanja kaznili i na taj način onemogućili u daljnjem protupravnim postupanju (nečovječnom postupanju prema civilnom stanovništvu nanošenju ozljeda tjelesnog integriteta civilnog stanovništva, ubijanja civilnog stanovništva) i time jasno i nedvojbeno manifestira svoje htjenje da njemu podređeni nastave s takvim nedopuštenim radnjama kao i na posljedice istih. Time jasno pokazuje i svoje htjenje za počinjenjem ovog kaznenog djela.

S obzirom da su se u radnjama optuženog ostvarila sva bitna obilježja kaznenog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava ratnog zločina protiv civilnog stanovništva to ga je ovaj sud temeljem citiranih zakonskih propisa u izreci ove presude i proglasio krivim.

Što se tiče dijela iskaza svjedoka Slavka Kita iz kojeg proizlazi da se u praksi događalo usmeno odobravanje organu sigurnosti zapovijedanje postrojbom vojne policije, te gdje opisuje svoje osobno iskustvo u tom pravcu, sud isti dio njegova iskaza nije uzeo u obzir budući se sa sigurnošću ne može zaključiti da je takva praksa postojala u postrojbi u kojoj je organ sigurnosti bio opt. Čedo Jović.

Što se tiče dijela iskaza kao svj. saslušanog Stojana Alapovića, tada pomoćnika načelnika za obrazovanje u Obrazovnom centru Erdut, a iz kojeg proizlazi da je bio nazočan obdukciji mrtvog tijela Antuna Kundića, da je istoj bila nazočna sutkinja Gordana Skeledžija –Šijakov, te da je tom prilikom ustanovljeno da je uzrok smrti ustvari srčani infarkt (što mu je priopćio obducent), da su zbog smrti Antuna Kundića zbog ne pomaganja bolesnoj osobi bili prijavljeni Stevan Ristić i Milovan Petrović, te da su mobilizirani pripadnici radnog voda bili u uniformama i bili plaćeni za svoj rad, sud istom nije povjerovao. Ovaj dio iskaza je u suprotnosti sa djelom iskaza istoga svjedoka s glavne rasprave od 16. svibnja 2012. godine gdje, između ostaloga, Stojan Alapović navodi kako u stvari nije bio nazočan na obdukciji, da je samo onako malo provirio, a što se tiče tog uzroka smrti, da mu je Plečaš Zdravko taj dan rekao da je uzrok smrti infarkt, te mu je u tom pravcu predočio i pokazao nekakav kratki obdukcijski nalaz, a sa Zdravkom Tomaševićem u pogledu uzroka smrti, nije razgovarao. Također je ovaj dio iskaza svjedoka Stojana Alapovića u suprotnosti i sa sadržajem dopisa SUP-a Vukovar od 31.05. 1995.g. (prileži listu 6 i 7 spisa Kir-210/00 koji se nalazi priklopljen u spisu Krz-42/07. Županijskog suda u Osijeku), te službenoj belešci SUP-a Vukovar od 25.05.1995.g. (list 13 naprijed citiranog spisa), zapisniku o uvidaju (list 15 istog naprijed citiranog spisa), naredbu o obdukciji leša od 04. svibnja 1995. g. (list 16 istog citiranog spisa), te zapisnika o sekciji br. 24/95 (list 13 i 14 spisa), nalazom vještaka medicinske struke Milanke Mrčela (iz kojega proizlazi da je smrt Antuna Kundića nasilna, uzrokovana višestrukim ozljedama koje su mogle izazvati traumatski šok), te iskazima svjedoka, Jožefa Kremerenskog, Josipa Ledencana, Emerika Hudžika (iz čijih iskaza proizlazi da nisu bili uniformirani i da nisu primali naknadu za svoj rad). Naime, iz službene zabilješke SUP-a Vukovar (list 13 predmeta Kir-210/00) je vidljivo da je na lice mjesta izašla ekipa za uvidaje u sastavu istražnog suca Teofilović Slavka, operativnog radnik SUP-a Vukovar Ljiljak Miće i krim. tehničar Veselinović Jugoslav, a što slijedi i iz zapisnika o uvidaju (list 15 istog spisa). Nadalje, iz ovoga zapisnika o uvidaju je vidljivo da je istražni sudac naredio i obdukciju leša Antuna Kundića, te je obdukcija i obavljena (što jasno proizlazi i iz zapisnika sekcije broj 24/95 (list 13 spisa)). Iz obdukcijskog nalaza o uzroku smrti Antuna Kundića je vidljivo da je obdukciji nazočio sudac Slavko Teofilović, te jasno proizlazi da je uzrok smrti traumatski šok, te da je u konkretnom slučaju u citiranom zapisniku sekcije navedena i napomena da se sumnja na nasilnu smrt, a što je sve u suprotnosti sa navodima kao svjedoka saslušanog Stojana Alapovića, da je od obducenta saznao da je razlog smrti Antuna Kundića srčani infarkt. Nadalje, iz službenih bilješki istoga spisa (o čemu je naprijed već bilo govora) je vidljivo da je policija sa građanima obavljala obavijesne razgovore o načinu smrtnog stradavanja Antuna Kundića te da je u tom svojstvu ispitan i Stevan Ristić. Iz ovoga ustvari slijedi da nisu podnošene kaznene prijave protiv Stevana Ristića i Milovana Petrovića jer da kojim slučajem jesu bile podnesene kaznene prijave protiv ovih osoba isti bi bili od strane policije zasigurno i ispitan u svojstvu osumnjičenika. Zbog svega naprijed navedenog sud nije povjerovao ovom dijelu iskaza kao svjedoka saslušanog Stojana Alapovića.

Iskaz svjedoka Gorana Savića, kao i Tomislava Hajdukovića sud je cijenio nevažnim za ovaj kazneni postupak, budući isti nemaju nikakvih saznanja vezanih uz okolnosti smrtnog stradavanja Antuna Kundića.

Što se tiče iskaza svjedoka Miodraga Kikanovića i to dijela njegova iskaza da je vezano za stradavanje Antuna Kundića na policiji iskazivao slijedeći dan od njegove smrti kao i da je iskaz davao u Policijskoj postaji u Dalju, da nema saznanja tko je o smrtnom stradavanju Antuna Kundića izvijestio Čedu Jovića. Glede dijela iskaza svj. Radovana Krstinića da je u svezi smrti Antuna Kundića u policiji iskazivao četvrti ili peti dana od njegove smrti te da nije izvješćivao Čedu Jovića o smrtnom stradavanju Antuna Kundića sud

istome dijelu njegova iskaza također nije povjerovao budući su njihovi iskazi u dijelu u suprotnosti sa izvedenim dokazima na glavnoj raspravi (uvidom u službene bilješke SUP-a Vukovar je utvrđeno da su u svezi smrtnog stradavanja Antuna Kundića svj. Miodrag Kikanović i Radovan Krstinić iskazivali 30. svibnja 1995.g. i to u SUP-u Vukovar, te obrani optuženog).

Dokazne prijedloge obrane da se kao svjedok pozove Zdravko Tomašević i ispita na okolnost je li isti obavio obdukciju mrtvog tijela Antuna Kundića, s obzirom da na obdukcijском nalazu nema njegova potpisa, sud je odbio kao nevažan, iz razloga što iz zapisnika o sekciji br. 24/95 od 05. 05. 1995. godine proizlazi da je isti ovjeren i potpisan od strane Zdravka Tomaševića kao obducenta. isto tako sud je kao nevažan odbio i prijedlog obrane da se kao stručni svjedok pozove i ispita Jordan Atanasovski, jer je svjedok stručnjak Slavko Kit nevjerodostojan i kontradiktoran, budući su činjenice koje bi prema prijedlogu trebalo utvrditi ispitivanjem navedenog svjedoka, već utvrđene na dovoljno jasan i pouzdan način iskazom svjedoka Slavka Kita.

Naime, prigovori obrane na iskaz svjedoka Slavka Kita niti na koji način nisu doveli u pitanje stručnost i vjerodostojnost svjedoka Slavka Kita. Okolnost što je svj. Slavko Kit u svome iskazu govorio o svojim iskustvima rada kao organa bezbjednosti u postrojbi te o postojanju usmenog odobrenja komandanta brigade organu bezbjednosti da ovaj može zapovijedati vojnom policijom irelevantna je za ovaj kazneni postupak, a u tom pravcu sud iskaz ovoga svjedoka nije niti uzeo u obzir. S druge strane svjedok Slavko Kit je definitivno osoba koja je radila kao organ sigurnosti u postrojbama bivše JNA, a zbog čega je, budući je očigledno poznavao sustav organa sigurnosti, i u Hrvatskoj vojsci bio postavljen za rad na poslovima sigurnosti do svog umirovljenja te je kao takav kompetentna osoba za vojno ustrojstvo, osoba koja poznaje način zapovijedanja vojnom policijom u bivšoj JNA i da je kao takav sposoban vjerodostojno tumačiti vojne propise, Pravila službe organa sigurnosti u oružanim snagama SFRJ i Pravila službe vojne policije oružanih snaga SFRJ. Stoga je sud prijedlog obrane za dopunskim ispitivanjem novog stručnog svjedoka Jordana Atanasovskog i odbio kao nevažan.

Također je kao nevažan odbijen prijedlog obrane za čitanjem iskaza svjedoka Andrije Bodze, Andrije Pašti, Josipa Radića, Đure Astaloša, Imre Mogera, Antona Hodana, Josipa Obrtljika, Stjepana Vulina, Josipa Varge i Paika Kremerenskog (koji je umro), budući su odlučne činjenice već utvrđene drugim izvedenim dokazima na glavnoj raspravi.

Što se tiče prijedloga obrane da se pročitaju potvrde pošte o pošiljci i pismu branitelja od 21.03.2011. godine upućenog pok. Imri Agotiću, nakon što je zaključena glavna rasprava u prošlom suđenju i odbijen prijedlog obrane za saslušanjem ovog svjedoka, te nakon što je donijeta presuda, u kojem moli da se stručno očituje na okolnosti vezane za linije komandovanja, odnosno zapovijedanja, ulogu organa bezbjednosti u jedinici formacije brigade u bivšoj JNA, te zadaće i uloge vojne policije, kao i odgovore pok. generala Imre Agotića koje je uputio e-mailom 21. 05.2011. godine u kojem daje opširna stručna tumačenja i objašnjenja vezano za predmet upita, isti je odbijen kao neprikladan budući se ne može utvrditi autentičnost istih, s obzirom na smrt Imre Agotića.

Odlučujući o izboru, vrste i mjere kazne sud je imao u vidu stupanj krivnje optuženog, pogibeljnost djela i svrhu kažnjavanja. Od olakšavajućih okolnosti sud je optuženom uzeo u obzir dosadašnju neosudivanost, dok mu od otegotnih okolnosti nije našao niti jednu.

Analizirajući navedene olakotne okolnosti i nedostatak otegotnih okolnosti, ovaj sud je bio mišljenja da se svrha kažnjavanja može postići jednom bezuvjetnom kaznom zatvora u donjem minimumu propisane kazne za ovo kazneno djelo zbog čega ga je temeljem citiranih zakonskih propisa u izreci presude za počinjeno kazneno djelo i osudio na kaznu zatvora u trajanju od 5 godina cijeneći da će se svrha kažnjavanja postići upravo izrečenom vrstom i mjerom kaznene sankcije.

Temeljem citiranog zakonskog propisa u izreci presude optuženom se vrijeme provedeno u pritvoru u razdoblju od 07. srpnja 2008. godine pa nadalje uračunava u izrečenu kaznu zatvora.

Temeljem citiranog zakonskog propisa u izreci presude optuženi je u cijelosti oslobođen obveze snošenja troškova kaznenog postupka budući bi po mišljenju suda bilo dovedeno u pitanje uzdržavanje optuženika kao i osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati.

U Osijeku 01. lipnja 2012. godine

ZAPISNIČAR

PREDSJEDNIK VIJEĆA – SUDAC

Željka Avdić, v. r.

Darko Krušlin, v.r.

POUKA O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 (petnaest) dana od dana primitka pismenog otpavka presude. Žalba se podnosi pismeno u 3 (tri) istovjetna primjerka ovome sudu, a o njoj u drugom stupnju odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu.

D N A :

1. Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku, br. K-DO-52/08.
2. Opt. Čedo Jović, Zatvor u Osijeku, Osijek.
3. Branitelj Tomislav Filaković, odv. iz Osijeka.

Za točnost otpavka – ovlaštenj službenik:
MIRČANA DELALIĆ